

a.e. talaia

A.E. TALAIA
BIBLIOTECA
ARXIU

BUTLLETÍ PER ALS SOCIS

ABRIL-MAIG-JUNY-88

Nº 220

 **optica
holandesa**

LENTS DE CONTACTE

(assegurades per 3 anys)

APARELLS PER A SORDS

Gabinet especialitzat

Plaça dels Cotxes, 6 - Tel. 893 41 69
Vilanova i la Geltrú

Francesc Macià, 92 - Tel. 893 40 46
Vilanova i la Geltrú

Plaça Llobregat, 5 - Tel. 893 41 96
Les Roquetes

MAS DE 8000 TITULOS EN VHS

Francesc Macià, n.º 79, esquín. Doctor Fleming. Vilanova i la Geltrú

T.V.

ORDENADORES

VIDEOS

MONITORES

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

C/. Comerç, n.º 4

Tel. 893 12 57

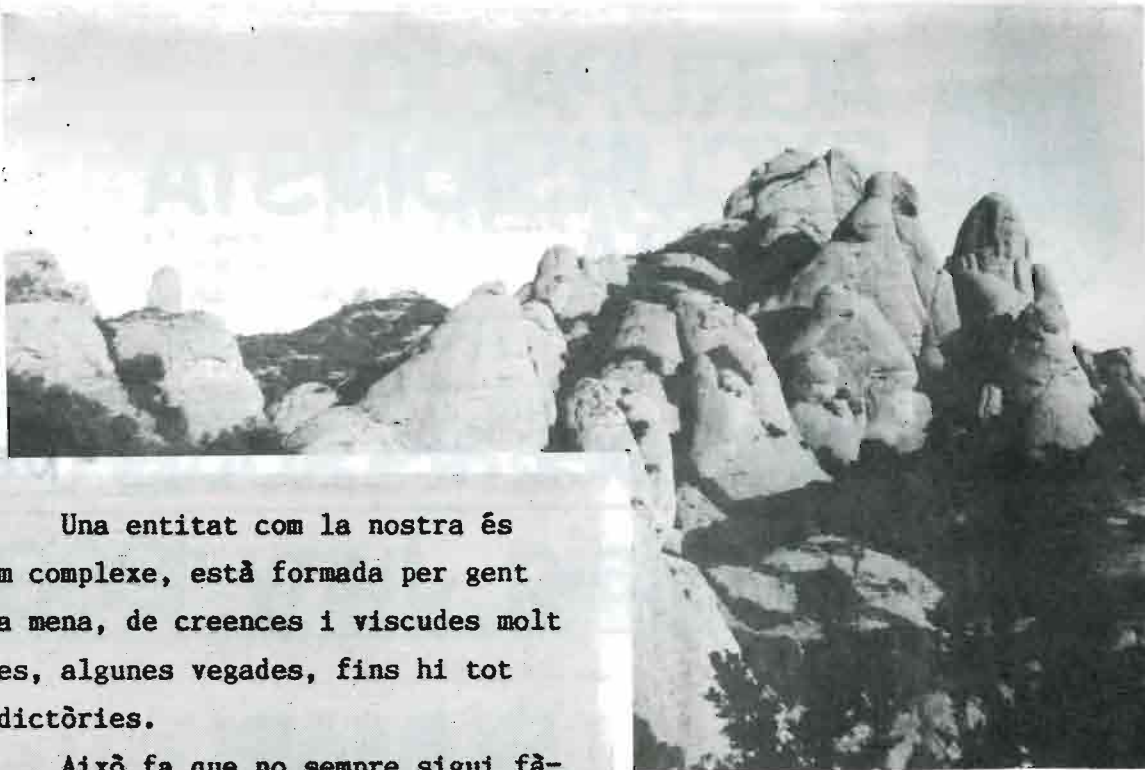
VILANOVA I LA GELTRU

Butlletí per als socis - Nº 220

Abril · Maig · Juny 1988

SUMARI

EDITORIAL UN DIUMENGE A LA MERLA ESPELEOLOGIA UN ANY MES, UN ANY ENDAVANT CLASSIFICACIÓ CAMPIONATS CAN GIRONA DEL CAMI ACTIVITATS CURS. D'ESCALADA-"PAPEIG", "GARIMBES"...I MOLTA ACTIVITAT LES XERRADES DE SOCORRISME ALS CURSOS DE MUNTANYISME I ESCALADA CRONICA DEL COTARRO TALAIENC LA PRIMEIRA VEGADA QUE VAIG CALÇAR-ME UNS ESQUIS CRONICA DEL G.R.-AL CANIGO, PAS A PAS L'EDAT MITJANA DE L'ESCALADA EL TERRITORI URBA DE VILANOVA I LA GELTRU (II) LA COMANDA DELS COMALATS NOTICIES I COMENTARIS	Equip de Redacció Mò Pau G.E.T Secció Esqui, Secció Esqui, Vicenç Carbonell Secció Cultura G.E.A.M. Josep M.Jorba Equip de Redacció Joan Virella Blanca Forjas Josep Voltà Toni Sagarra Cicle: Coneguem Catalunya Joan Virella
EDITORS PRESIDENT SECRETARI	Agrupació Excursionista Talaia Salvador Butí Toni Sagarra
RÈDACCIO BUTLLETÍ DIRECCIÓ I MUNTATGE EDICIÓ EQUIP DE COL.LABORADORS IMPRESSIÓ <u>PORTADA</u> Fou de Bor Cerdanya "Via Canela"	Secció Cultura Josep Blanes Blanca Forgas Xavier Capdet Joan Virella Vicenç Carbonell Josep Voltà Toni Sagarra Grafiques Ferpala

Una entitat com la nostra és
quelcom complexe, està formada per gent
de tota mena, de creences i viscudes molt
diverses, algunes vegades, fins hi tot
contradictòries.

Això fa que no sempre sigui fà-
cil compaginar criteris i enfocar punts de
de vista.

Si bé és veritat que tots tenim
en comú l'interès per la muntanya i la
cultura, hi ha moltes maneres de defensar
aquest interès.

Tot això però, fa que l'agrupa-
ció humana que conforma la nostra TALAIA
sigui una cosa amb vida i vitalitat.

Dóna gust veure els ambients que
s'hi respira els vespres, sobre tot els
divendres, uns fent tràmits burocràtics,
altres de curset, aquells llogant mate-
rial, uns passant diapositives, dos o tres
posant l'ordinador en marxa, sempre hi ha
qui prepara excursions pel cap de setmana,
o bé és ve informar sobre properes activi-
tats.

Els dimecres dia tradicional de
reunió de la junta directiva, ens apleguem
sempre una vintena de persones a l'entorn
de la taula, junta, seccions, socis, etc.,
és un bon nombre de gent.

Això va bé la nostra TALAIA és
viva!!

editorial

Un diumenge a la Merla

-Ei, voleu venir diumenge a fer forats?.

Jo, que en això era nova, vaig pensar que volia dir a picar amb pic i pala. Afortunadament, el Jaume em va aclarir la situació:

-No, dona, es tracta de ficar-se en una cova, és per entendre'ns, una mica d'escalada i passejada, però cap avall.

Automàticament, la imatge mental que vaig tenir va ser la de la famosa novel·la de Juli Verne "Viatge al centre de la Terra". Quan ho vaig comentar, és clar, van dir:

-Bé, això, però una mica menys.

Encara que jo penso que el somni de tot espeleòleg seria arribar fins al melic de la terra ...

Bé, deixant de banda les grans empreses ens vam proposar d'anar a fer un avenc que s'anomena cova avenc de la Merla, situada sobre el poble de Roda de Berà.

Diumenge de bon matí ens recol·lim. Vam arribar a Roda i vam agafar un caminet que sortia darrera del poble, per entremig d'una urbanització que abans no hi era. Això ho va dir el Mam que coneixia prou la zona.

Vam deixar el cotxe en un revolt del camí.

-Au, va!. Vam començar a treure els "trastos": els "monos", les botes d'aigua, els carburs i ferralla diversa.

Pujàrem una mica de muntanya i arribàrem a la boca de la cova. Era un forat d'uns cent cinquanta cm d'amplada i aproximadament el mateix d'alçada. Ho vaig saber perquè jo passava tota dreta.

Vaig ficar el nas pel forat. La primera cosa que es veia era una sala ampla amb el terra inclinat i, al fons un altre forat.

Ens vam ficar a dintre. Les llums dels carburs illuminaven les parets i el terra amb una llum irreal.

-Eh, pareu -va dir el Mam-.

-Tu posa't al costat d'aquestes formacions i tu, aguanta el flas i prems el botó quan jo digui: ja!.

Vam baixar un parell de pendent més i vam arribar a una altra sala una mica més gran que la primera. Vam fer unes quantes fotografies més i després vam baixar per un foradet estret fins a una sala petita amb un petit llac. -Aquesta altra via -va senyalar el Mam- va a parar a la sala blanca.

Va intentar ficar-s'hi, però no va poder passar.

-Eh, tio, dóna'm un cop de ma -va cridar el Mam.

El Jaume el va arrossegat pels peus i el va treure del forat.

-Bé, una altra vegada serà. Ara farem més fotografies i cap amunt. Au, va!.

-Què t'ha semblat?.

-Doncs, mira, saps què?. Que m'agradaria repetir...

M^e PAU

Després d'un període d'inevitable tancament, el GET torna a realitzar activitat per la Talaia. Malgrat això, els seus membres volem senyalar que en cap moment hem deixat de realitzar la nostra activitat.

El dia 27 de maig, es va convocar una assemblea extraordinària en què es van discutir els principals punts que afecten en aquests moments el GET, i on es va crear una nova junta integrada per:

- President: Josep Aguadé
- Vice-president i material: Joan Rodríguez
- Tresorer i Secretari: Teresa Sabrià

Des que s'ha tornat a obrir el GET el mes de maig hem realitzat la següent activitat:

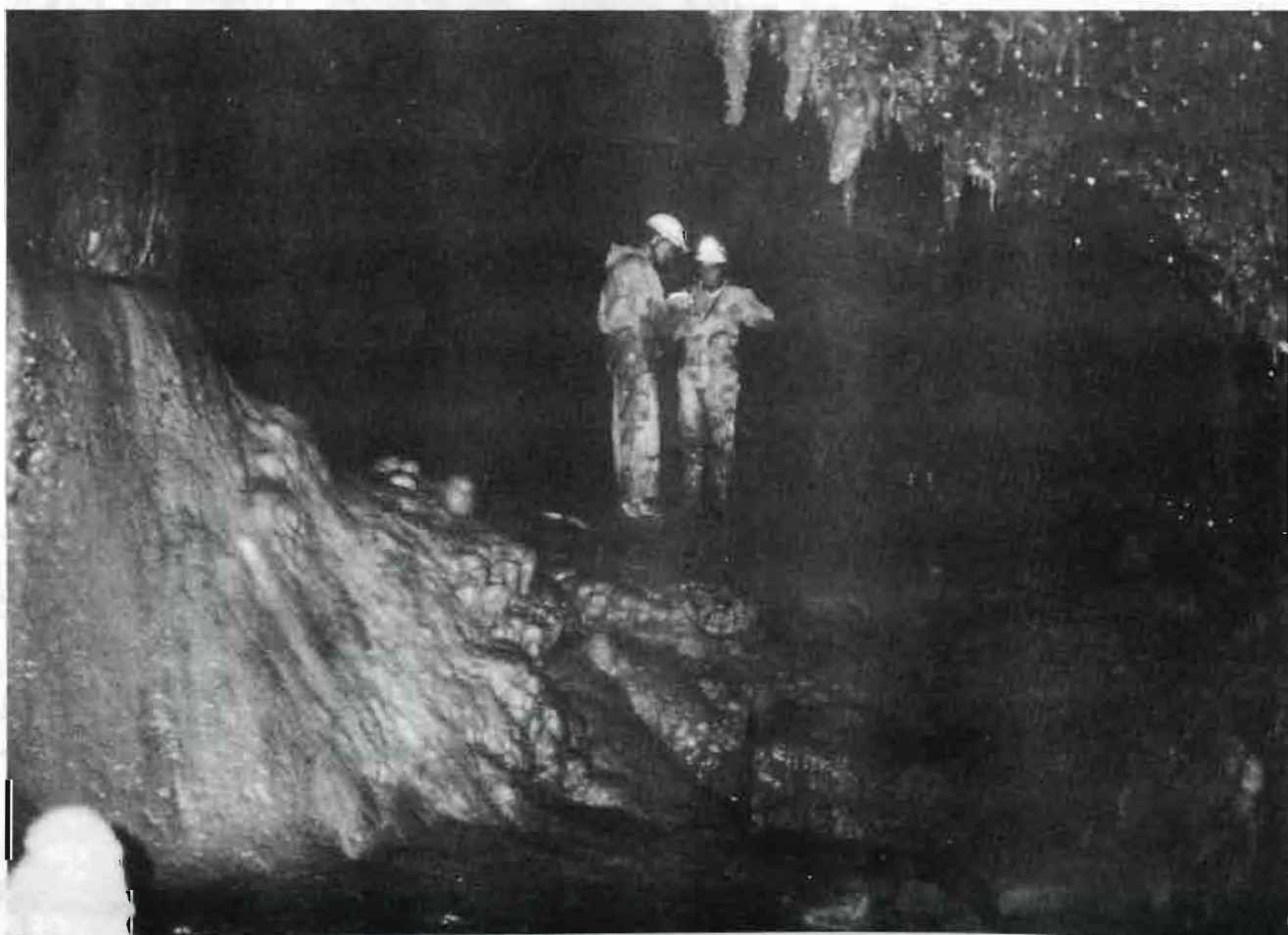
- * Merla - 17 abril
- * Pompeu Fabra - 24 abril
- * Pompeu Fabra - 8 maig
- * Pompeu Fabra - 15 maig
- * Topògraf - esquiroles - 21 i 22 maig

- * Fragata-Carol - 5 juny
- * Palla - Cuc - Campgràs - Passant - 12 juny
- * Ginebró - 12 juny
- * Esteban Felipe - 24 juny

Volem afegir que, com a projecte immediat, tenim una sortida fotogràfica a l'Esteban Felipe (Osca) i una projecció de diapositives sobre el Garraf.

També estem cercant estaments (oficials i no oficials) que d'alguna manera ens ajudin a tirar endavant la tasca que ens hem proposat. De ganes no en manquen i el treball a realitzar és força interessant.

Volem recordar, també, que per al mes d'octubre hem preparat un curset d'iniciació a l'espeleologia on tothom, socis i no socis, podran participar. La durada d'aquest curset serà de 6 setmanes i es faran 6 xerrades tècniques i 6 sortides pràctiques (5 al Garraf i 1 a Osca).

Un any més, un any endavant

El propassat mes de maig varen tenir lloc els actes de cloenda de la temporada de Ski 1987-88 amb l'entrega de trofeus de les curses socials que s'han realitzat aquesta temporada a les estacions d'Arinsal i Porte Puymorens amb una forta i animada participació.

L'entrega va ser presidida per Salvador Butí, President de l'Entitat i va estar amenitzada amb unes projeccions de diapositives "Retrospectiu de l'esquí a Vilanova", a càrrec d'en Pitu Blanes, i la projecció de la filmació de vídeo de la prova d'aquest any: SLALOM-88 TALAIA, filmada gràcies a la col·laboració d'en Josep Martí, que hi posà la seva càmera.

Així mateix, el monitor que ha dut a terme cursets d'esquí al llarg de l'any, en Ramon Muñoz de SKI-BUS, va entregar a tots els participants en aquests cursets que la nostra entitat facilita, un diploma amb la qualificació obtinguda, la qual, sortosament, va ésser positiva per a tothom.

Posteriorment, i al Restaurant Can Llores, va tenir lloc un animat sopar amb 67 participants i la presència dels representants de l'Agència Viatges Estiber, S.A., que ha tingut cura de l'organització de tota la temporada d'esquí que SKI TALAIA ha ofert aquest any als seus socis i simpatitzants.

L'animat sopar es va cloure amb l'entrega d'uns simpàtics trofeus cedits per Marbres Calvet i la Secció d'Esquí de l'A.E.Talaia, que varen ressaltar detalls entranyables al llarg de l'any, com és ara: a LA MALA SORT, dos accidentats que hem tingut aquest any, a LA PUNTUALITAT, per a la persona que ha fet tard més cops, i així fins a deu trofeus, entre els que des-

taquen divertides allusions: Per MACO I ENROTLLA'T, "VIAJE" AMB NOSALTRES, "PIRULETA", etc. i que van ser rebuts amb molt bon humor i força gatzara per tothom. També es van donar medalles de record a tothom i uns adhesius amb el lema de la Secció d'aquest any: SKI TALAIA, SKI POTENT, que al llarg de les darreres sortides era quasi bé lema obligat en qualsevol conversa.

Finalment l'Agència Viatges Estiber, S.A. va sortejar entre tots els assistents el segon obsequi d'una estada d'una setmana d'esquí d'estiu a l'estació alpina de TIGNES.

La vetllada va finalitzar amb diferents obsequis i parlaments i, per als que ho varen voler, amb un animat ball a la discoteca UFO'S de la nostra ciutat, a la qual agraïm la seva col·laboració, així com a tots els comerços, botigues i entitats que han col·laborat amb nosaltres.

Aquest any SKI TALAIA ha portat per totes les estacions del Pirineu a 415 persones animades per un motiu comú: GAUDIR DE LA NEU.

Aquest any SKI TALAIA ha experimentat un augment de més de 40 socis.

Aquest any SKI TALAIA ha conseguit organitzar un viatge de 55 persones per esquiar quatre dies a l'estació dels Alps francesos de VALTHORENS pel PONT de la PURISSIMA el mes de DESEMBRE !!!

L'any que ve, si els socis així ho decideixen, tot això es quedarà petit.

Já ho sabeu: SKI TALAIA, SKI MOLT MOLT POTENT !!!

Secció SKI

Classificacions Campionats

SORTIDA DE PORTE I PUYMORENTS.

26 i 27 de Març de 1988.

Classificacions obtingudes pels concursants del III Descens del Garraf.

Classificació Absoluta

1.	Sergi Lou	2'03"61
2.	Núria Escuer	2'04"19
3.	Ramón Martí	2'13"97
4.	Ramón Bertrán	2'14"40
5.	Roger Pena	2'16"00
6.	Marta Martí	2'16"53
7.	Paqui Borrull	2'23"87
8.	Ramón Ferrer	2'30"78
9.	Maria Planas	2'32"87
10.	Núria Martí	2'34"01
11.	Llorens Fuster	2'42"26
12.	Alessandra Margarito	2'51"05
13.	M ^a José Escuer	2'51"75
14.	Mayte Alcocebar	4'01"87
15.	Esteve Calvet	4'13"86
16.	M ^a Teresa Gil	4'29"16
17.	Albert Contreras	4'37"63
18.	Montse Tort	4'52"78
19.	M ^a Dolors Llevadies	5'51"14
20.	Raül Mudarra	6'11"19
21.	José M ^a Gómez	7'15"09
22.	Ketty Vinyals	7'20"81

Classificació Fèmines

1.	Núria Escuer
2.	Marta Martí
3.	Paqui Borrull
4.	Maria Planas
5.	Núria Martí
6.	Alessandra Margarito
7.	M ^a José Escuer
8.	Mayte Alcocebar
9.	M ^a Teresa Gil
10.	Montse Tort
11.	M ^a Dolors Llevadies
12.	Ketty Vinyals

Classificació Mascul.

1.	Sergi Lou
2.	Ramón Martí
3.	Ramón Bertrán
4.	Roger Pena
5.	Ramón Ferrer
6.	Llorens Fuster
7.	Esteve Calvet
8.	Albert Contreras
9.	Raül Mudarra
10.	José M ^a Gómez

S O C I A L

Absoluta

1.	Llorens Fuster	1'00"04
2.	Ramón Martí	1'00"41
3.	Núria Escuer	1'01"06
4.	Roger Pena	1'03"38
5.	Ramón Bertrán	1'06"31
6.	Marta Martí	1'08"66
7.	Susi López	1'08"75
8.	Maria Planas	1'10"56
9.	Paqui Borrull	1'12"44
10.	Núria Martí	1'17"78
11.	M ^a José Escuer	1'25"16
12.	Ramón Ferrer	1'38"09
13.	Mayte Alcocebar	1'58"47
14.	Esteve Calvet	2'07"72
15.	Ketty Vinyals	3'25"41
16.	José M ^a Gómez	4'49"69

Classificacions

<u>Fem.</u>	<u>Masc.</u>
1. Núria Escuer	Llorens Fuster
2. Marta Martí	Ramón Martí
3. Susi López	Roger Pena
4. Maria Planas	Ramón Bertran
5. Paqui Borrull	Ramón Ferrer
6. Núria Martí	Esteve Calvet
7. M ^a José Escuer	José M ^a Gómez
8. Mayte Alcocebar	
9. Ketty Vinyals	

DESCENS RAPID ABSOLUT

Ramón Ferrer	52'69"
--------------	--------

Classificació Absoluta

1.	RAMON LAZARO	1'21"04
2.	JORDI MARTINEZ	1'21"55
3.	PERE GUINOVART	1'28"32
4.	VICENTE MARTIN	1'28"51
5.	VICENTE MASCARQUE	1'28"58
6.	ALBERT ESTEVE	1'28"93
7.	ALBERT GIRALT	1'30"09
8.	RAMON FERRER	1'30"31
9.	XAVIER GIL	1'32"90
10.	SERGI LOU	1'34"40
11.	JOSEP MARTI	1'38"64
12.	ROGER PENÀ	1'40"11
13.	JOAN ROIG	1'40"35
14.	PAQUI BORRULL	1'43"17
15.	MONTSE PALLARÉS	1'43"47
16.	XAVIER PI DE CABANYES	1'45"35
17.	JOSEP M ^a FERRANDO	1'55"98
18.	NURIA ESCUER	2'26"37
19.	ALBERT CONTRERAS	2'27"59
20.	MARC QUERO	2'28"37
21.	M ^a TERESA GIL	2'41"78
22.	JOSEP BARNIOL	2'54"75
23.	MAYTE ALCOCEBAS	3'07"92
24.	ESTEVE HERNANDEZ	3'49"80
25.	ESTEVE CALVET	3'59"14
26.	LLUIS GOMEZ	4'02"32
27.	JOAN RAMON GIL	4'15"02
28.	KETY VINYALS	4'23"90
29.	CRISTINA ALCOCEBAS	5'07"97

Classificació femines

1.	Paqui Borrull
2.	Montse Pallarés
3.	Núria Escuer
4.	M ^a Teresa Gil
5.	Mayte Alcocebas
6.	Kety Vinyals
7.	Cristina Alcocebas

Classificació mascul.

1.	Ramón Lázaro
2.	Jordi Martínez
3.	Pere Guinovart
4.	Vicente Martín
5.	Vicente Macarque
6.	Albert Esteve
7.	Albert Giralt
8.	Ramón Ferrer
9.	Xavier Gil
10.	Sergi Lou
11.	Josep Martí
12.	Roger Pena
13.	Joan Roig
14.	Xavier Pi de Cabanyes
15.	Josep M ^a Ferrando
16.	Albert Contreras
17.	Marc Quero
18.	Josep Barniol
19.	Esteve Hernandez
20.	Esteve Calvet
21.	Lluís Gomez
22.	Joan Ramón Gil

SOCIAL

Absoluta

1.	JORDI MARTINEZ	39"82
2.	PERE GUINOVART	43"63
3.	RAMON FERRER	44"27
4.	XAVIER GIL	46"06
5.	JOSEP MARTI	49"05
6.	MONTSE PALLARÉS	50"37
7.	JOAN ROIG	50"80
8.	ROGER PENÀ	51"14
9.	PAQUI BORRULL	52"33
10.	XAVIER PI DE CABANYES	52"84
11.	NURIA ESCUER	54"82
12.	JOSEP M ^a FERRANDO	55"85
13.	JOSEP BARNIOL	1'06"36
14.	ALBERT CONTRERAS	1'10"41
15.	MAYTE ALCOCEBAS	1'32"60
16.	KETY VINYALS	2'05"67
17.	ESTEVE CALVET	2'13"74

Classificacions

Fem.

1.	Montse Pallarés
2.	Paqui Borrull
3.	Núria Escuer
4.	Mayte Alcocebas
5.	Kety Vinyals

Masc.

1.	Jordi Martínez
2.	Pere Guinovart
3.	Ramón Ferrer
4.	Xavier Gil
5.	Josep Martí
6.	Joan Roig
7.	Roger Pena
8.	Xavier Pi de Cab.
9.	Josep M ^a Ferrando
10.	Josep Barniol
11.	Albert Contreras
12.	Esteve Calvet

Mànega més ràpida

Marc Quero 39"19

INFORMACIONS

◆ Vols esquiar l'estiu a TIGNES a 3000 m d'alçada ?

◆ Vols esquiar en màniga curta ?

◆ Vols disfrutar de 6 dies als Alps francesos el mes d'agost, practicant l'esquí al matí i tot un seguit d'esports a la tarda (tennis, equitació, windsurfing, natació i d'altres)?

◆ Informa't a la Secció d'SKI.

Recorda: TIGNES ESTIU: APARTAMENT/FORFAITS/SPORTS, tot per 23.700 ptes, una setmana.

Can Girona del Camí

Quan vam iniciar l'actual TRAVESADA VILANOVA-CANIGÓ amb la 1a. etapa des de Vilanova a Sitges (el 20 de setembre passat), ens vam endinsar en terrenys de l'antiga Quadra de Miralpeix que segles enrere pertanyia al terme del castell de Ribes i que després va passar al municipi de Sitges amb totes les seves terres i masies, entre aquestes el conegut Mas Pasqualí i Can Girona del Camí.

El "camí ral" de Vilanova a Sitges procedia de Vilanoveta i feia cap al coll de les Forques on s'entrava dins el terme de l'antic castell i quadra de Miralpeix, per passar seguidament pel costat de l'esmentat Mas Pasqualí, continuar fins al pla de l'Agutzilet i baixar fortament pel fondo del Bercoc (que els sitgetans coneixen per "pujada de Sant Agustí", de quan feien el trajecte a l'inversa), i pel cantó de tramuntana del castell de Miralpeix s'arribava a Can Girona, que per la seva situació portava l'afegitó "del Camí", lloc on hi havia la cruïlla a Sitges i a Miralpeix. Després, passada la riera de Ribes ja s'entrava en el terme municipal de Sitges.

Can Girona del Camí - Entrada principal

Els conreus i boscos de Can Girona eren molt extensos i ocupaven tota la Plana d'en Girona, sota i pel costat de l'antic camí que pujava al castell i casa de Miralpeix, abastant tota la part de migdia de la masia fins al marge dret de la riera, inclosa l'actual instal·lació del camping El Garrofer.

La gran casa de Can Girona és coneguda des del segle XV i portava el nom de mas Roig, on l'any 1417 hi vivia Pere Roig, fill de Guillem Roig.¹⁾ Després fou anomenada mas Sala ("...antiquitus voccatum Roig et postea Sala")²⁾ i el 1515 era habitada per madoña Sala, vídua.³⁾ En el segle XVII ja portava el nom de Girona i pertanyia a la família actual. El cognom Girona es coneix a Sitges des del s. XVI⁴⁾ on Benet Girona era batlle el 1586⁵⁾ Aquest Benet se'l considerava "menor" en el fogatge de 1553, ja que consta un altre "cap de família" que també es deia Benet, però "major", segurament pare del primer. En el mateix capbreu s'hi troba un "Bertomeu Girona"; desconeixem si qualque d'aquests "Girona", siguin els Benet o el Bertomeu foren família dels posseïdors de can Girona del Camí. El cas és que l'any 1611 l'amo de la masia es deia Antoni Girona⁶⁾ i el 1680 Ramon Girona, coneguts pels Girona de Miralpeix per a distingir-los dels que vivien a Sitges. Però de Ramon Girona "del terme de Miralpeix" ja en tenim notícies des del 1622⁷⁾, del 1637⁸⁾, del 1659 (on s'especifica que era "pagès")⁹⁾ i del 1663, quan un document explica que "Ramon, pagès de Miralpeix" tenia deutes¹⁰⁾. Possiblement no es deu tractar d'un mateix personatge, sinó d'un pare i fill.

Mentre, a Sitges apareix documentat un Bartomeu Girona l'any 1673, probablement descendent de l'esmentat en el fogatge de 1553.

A les terres de Can Girona s'havien unit les dels masos Vidal de la Coma i Vidal de les Cases, abans de 1611, de quan encara era conegut per mas Sala¹¹⁾. No tenim les situacions exactes d'aquests antics masos del s. XV dins les actuals propietats, però sembla que l'un estava al NE del castell de Miralpeix i l'altre entre la riera i el castell.

El fill de Ramon Girona es deia Pau. El 1699 era batlle de la Quadra de Miralpeix i vivia a Sitges¹²⁾.

Quan acabava la guerra de 1714, un Pere Girona de Sitges fou fet presoner. No en tenim altra notícia.

Josep Girona, pagès de la Quadra de Miralpeix, "terme i parròquia de Ribes", l'any 1750 fou testimoni del seu parent Ignasi Girona, vidu de Maria Urfí, (en primeres núpcies Albornà)

i de qui tenia una nena dita Maria Rosa¹³⁾. Ignasi, que també era pagès, posseïa una terra en el carrer del Forn o Muralla de la Geltrú i la va vendre al mariner Joan Roig l'any 1759¹⁴⁾.

Del 1758 és la data d'un memorial fet per Antònia Girona de la Quadra de Miralpeix demanant al Veguer vilafanquí unes mules, confiscades pels regidors de Sitges¹⁵⁾. Segons el Cadastre de 1772, la vídua Antònia era mestressa i tenia un fill, Josep Girona i Altet, també pagès, el qual era ajudat pels mossos Cristòfol Ferret i Salvador Vidal¹⁶⁾ en les feines de més de 67 jornals de terra de la partida de Miralpeix¹⁷⁾.

El fill de Josep Girona i Maria Amell fou Ramon Girona "del Camí de la Quadra de Miralpeix", que casà el 1829 amb Madrona Raventós, filla de Josep Raventós de la Roca, masia avui coneguda per Can Suriol d'Olivella¹⁸⁾.

En els testaments de Ramon Girona i Amell (datats el 1832 i 1845), encara hi ha constància d'ésser "vehí de la quadra de Miropeix o Miralpeix, terme i parròquia de S. Pere de Ribes", casat amb Madrona, germana de Pau Raventós d'Olivella¹⁹⁾, i pare de Ramon Girona i Raventós²⁰⁾. En els mateixos documents s'escapa que "can Girona del Camí" era del terme de Sitges, i de fet la unió fiscal definitiva de Miralpeix es va aconseguir després de la Guerra de Successió, quan el cadastre es feu conjuntament. Les disputes jurisdiccionals es van acabar en el segle XIX i la parròquia fou traspasada de Ribes a Sitges l'any 1917.

Can Girona va patir l'assalt de set bandits el 1868, però l'atac fou repellit per un fort contingent de mossos d'Esquadra, resultant tres bandits morts, exposant llurs cadàvers davant la casa de la Vila de la nostra ciutat²¹⁾.

Can Girona, l'any 1880, era propietat de Josep Girona i Massó. En el caseriu hi vivien set persones amb el masover Pau Arnabat i Canals, mentre a la masia de Les Coves eren cinc, a Can Pere Pau també set, a Miralpeix deu i al Mas Pasqualí deu més, totalitzant 39 hab. a l'antiga quadra²²⁾.

A les primeries del segle XX el botànic Freixas encara feia esment de la masia amb els següents termes: "can Girona de la carretera de Vilanova" i també parlava del "Camp de can Girona" situat a la "Plana"²³⁾.

Els actuals propietaris de Can Girona porten molts anys fent millores i reconstruccions a la caseria. Això vol dir que tindrem masia i estadants per molts anys i per tant, no tindrà de moment el trist destí de la veïna casa-quadra de Miralpeix, que no és més que un munt de runes.

NOTES

- 1.- Xavier MIRET i MESTRE, "La Quadra de Miralpeix", Sitges, 1983.
- 2.- Ignasi M. MUNTANER i PASQUAL, "Els noms de lloc del terme de Sitges".
- 3, 8, 12 i 20.- MIRET i MESTRE, *ibídem*.
- 4.- "LIGHT", a l'ECC DE SITGES, núm. 3878, de 14-8-1966.
- 5.- Viryret PANYELLA, a GRUP D'ESTUDIS SITGETANS núm. 14, 1979.
- 6 i 11.- MUNTANER, *ibídem*.
- 7.- "SPECULUM CARCIUM", Llibre Verd dels Canis, f.16.
- 9.- Josep CARBONELL-GENER, "Sitges la Reial", pág. 455.
- 10.- ARXIU PARROQUIAL D'OLIVELLA, "Diversos", f.30.
- 13 i 14.- ARXIU DE "LA BARONESA" de la Geltrú, doc. núms. 2 i 3.
- 15.- Ignasi M. MUNTANER i PASQUAL, "Sitges i els conflictes catalans dels segles XVII i XVIII", pág. 18, 1978.
- 16.- CARBONELL-GENER, Cadastre de 1772 a l'ECC núm. 3956, 18-2-1968.
- 17.- CARBONELL-GENER, Cadastre de 1772 a l'ECC núm. 3977, 21-7-1968.
- 18.- ARXIU CAN SURIOL, "Apocaf", f.15.
- 19.- ARXIU CAN SURIOL, "Capítols", f.10.
- 21.- "DIARIO" del 5 de maig 1868 ("Villanueva y Geltrú", núm. 1029).
- 22.- MANEL a l'ECC núm. 4500, 22-7-1978.
- 23.- FREIXAS, "Flora de Sitges", pàgs. 11 i 33, 1903.

Can Girona del Camí - Vista general

Vicenç Carbonell

Maig de 1988

ACTIVITATS

EXPOSICIONS

Tal com s'havia programat i anunciat en el seu moment, la Secció de Cultura ha portat a terme un seguit d'exposicions durant els mesos de maig i juny.

La primera es va realitzar durant els dies 24 al 30 de maig i corresponia a Indrets del Romànic Català, unes gairebé 200 fotografies obra de Joan Borrell i Carme Bayo, membres del Centre Excursionista Aliga de les Corts, que s'havien brindat espontàniament a la seva presentació amb motiu de la seva estada al nostre local social, junt amb els Cantaires de la UEC, el dia de la seva actuació a Vilanova.

Les fotografies es pot dir que abarrotaren la Sala d'Actes del local, que es va quedar curta de parets, essent necessaris uns plafons per a poder exhibir-les totes. Els aïmants de l'art romànic en pogueren quedar més que satisfets.

La mateixa parella ens va presentar un Audiovisual del mateix tema el 27 de maig al vespre.

Per tot això es va comptar, a més, amb la col·laboració de la Caixa de Barcelona-Obra Social, a qui agraïm l'estimable ajut.

.....

Recentment se n'inaugurà una altra, aquesta de tema molt diferent, però no per això menys atractiva, ja que comptàvem en aquesta ocasió amb unes magnífiques fotografies en color dels meravellosos paratges, barrancades i rius de la SERRA DE GUARA, a Osca.

El dia 17 de juny, dia de la inauguració, hi hagué un Audiovisual sobre el mateix tema, que presentaren directament els autors de les fotografies, Andreu Sorrosal i Margarida Marí, que demostraren ser uns excel·lents coneixedors i experts guies d'aquells indrets. Una parella, a més, coneguda per molts dels nostres socis, sobretot pels que han freqüentat alguna vegada els Rallis d'Alta Muntanya.

Val a dir que aconseguiren contagiar el seu entusiasme a bona part dels assistents a l'acte, i mig en broma mig seriosament, es planejà una visita col·lectiva a aquesta famosa Serra, a mitjan juliol.

.....

Com a propera exposició, i segurament la darrera de la temporada d'estiu, hi haurà la que presenta Rosa Maria Farriol, amb Imatges Marineres de Vilanova i la Geltrú, un tema molt apropiat per aquestes diades de xafegor que sembla que ens esperen. Les fotografies estaran exposades del 5 al 11 de juliol, i com sempre, esperem la vostra assistència.

SETMANA CULTURAL DE SANT JORDI

Amb motiu de la celebració de Sant Jordi, la nostra Entitat va organitzar una sèrie d'actes que varen començar el dijous, dia 21 d'abril amb la presentació al local de l'AUDIOVISUAL DE L'EXPEDICIÓ CHACRARAJU 87, als Andes del Perú, a càrrec dels propis membres de l'expedició.

A continuació, el divendres 22, es va inaugurar una Exposició de Còmics realitzada per 5 joves vilanovins, Vicenç Martí, Joan Ortega, David Porras, Joan R. Santasusana i Ferran Sanz, tots ells alumnes de l'I.B. "Manuel de Cabanyes".

Es va editar un llibret amb 18 dibuixos, tamany DIN A4, dels quals encara en queden un petit nombre que podeu adquirir a l'Entitat. Es va comptar amb la col·laboració del propi I.B.

El mateix dia de la inauguració es va presentar un Audiovisual d'aquest tema, que comentà Josep Ma. Also.

El mateix divendres, a dos quarts d'onze de la nit, va tenir lloc l'actuació a la Capella de Sant Sebastià, de l'acreditada Coral Els Cantaires de la U.E.C., que ens van oferir un repertori de Cançons de Muntanya.

Aquesta Coral va ser fundada l'any 1954 pel mestre Elisard Sala i Casasses, home conegut dintre l'àmbit muntanyenc, autor d'una extensa producció de cançons de muntanya i traductor d'altres estrangeres. Des de la seva mort, l'any 69, se'n feu càrrec de la direcció Enric Aguado, també muntanyenc de la UEC i conegut d'alguns dels nostres socis.

Després del concert se'ls va fer una recepció al local social i es va entonar un cant conjuntament amb el públic que ens havia acompanyat. Sembla ser que varen quedar molt satisfets i amb ganes de tornar. Esperem que així sigui i que l'assistència no sigui tan migrada la propera vegada.

L'endemà, dissabte, diada de Sant Jordi, hi hagué al local un Audiovisual i xerrada sobre el tema "VISIÓ PAISATGÍSTICA DE LA SEGARRA", a càrrec de Joan Tort, que ens va demostrar una vegada més el seu profund coneixement del nostre país, en aquest cas concret de la comarca segarrenca.

Per finalitzar els actes, el diumenge 24, se celebrà a la Masia Cabanyes un debat obert sobre "EL NOSTRE EXCURSIONISME". Encara que l'assistència no fou tampoc tan nombrosa com ens hauria plagut, pensem que se'n varen treure conclusions profitoses. A continuació es va fer un dinar de germanor al bosc de la Masia, i va continuar la sobretaula al local social ja que la pluja ens va fer fugir més aviat del compte.

"Papeig", "garimbos"..... i molta activitat

Bé, sembla que finalment, i després que el Pitu, responsable d'aquest Butlletí insistís fins a la desesperació, s'ha aconseguit que escrivíssim aquestes quatre ratlles explicant com ha estat això del Curs d'Escalada organitzat pel GEAM.

En posar-nos a escriure, cosa que, com sabeu, ens costa bastant i ens fa força mandra, hem intentat fer memòria de totes les activitats, escalades, "papejades", "garimbos", etc... que han tingut lloc, i com a primera i rotunda afirmació hem de dir que el record principal és que ens ho hem passat de "puta mare", i perdoneu l'expressió.

Han estat tres setmanes d'activitat els caps de setmana i de classes teòriques els dijous per part de 25 cursetistes i 10 monitors, més algunes "pubilles" acompanyants, provinents dels indrets més insospitats: Vilanova, la Geltrú, Sitges, Valladolid...

El primer cap de setmana, el dissabte vàrem anar a la "Facu", aquesta escola d'escalada que tenim els vilanovins a dues passes. L'endemà, diumenge, canviem d'ambient i anem a tastar el conglomerat característic de la Muntanya Santa, concretament a la zona d'agulles per on es distribueixen les cordades de monitors i cursetistes.

El segon cap de setmana volem tastar el granit, i com que el Pirineu està una mica lluny, anem a Castellfollit, just al costat del Monestir de Poblet, a la vall on neix el riu Francolí i que, a més de les parets principals, té una infinitat de blocs per als amics del "boulder". Val la pena d'anar-hi, si més no encara que sigui a

fer-hi una costellada o una paella en les barbacoes que hi ha instal·lat Icona. No us ho perdeu!

L'últim cap de setmana és per que disfrutin els alpins, els clàssics, els Rebufats, i on millor que a la Nord del Pedra i a la Paret de Cabirols?. Aprofitem el llarg cap de setmana i acampem al peu de la magnífica "Nord Face", que durant dos dies estarà cosida de cordades nostres. Fem vies clàssiques com la Homedes, la via Estasen, la Cerda Pocorski i d'altres. El darrer dia, amb premeditació i alevosia, anem a Sant Corneli, sabeu a què fer?, doncs, a "papejar" com a lladres en un restaurant en el qual encara ningú no s'ha acabat el que li han posat al plat, excepció feta del "Pujo" en el darrer campament d'hivern.

No voldríem oblidar, tampoc, la jornada castellera al peu del Pedra, ni el partit de rugbi que va acabar amb l'estripada de la tenda d'uns "collegues" que teníem al costat.

La cloenda tampoc va tenir desperdici. Tots amb smoking, projecció de diapositives amb galetes i moscatell, amb un nivell d'etiqueta quasi tan elevat com el Sopar dels Jocs Florals de la Secció de Cultura. Amb el retard d'una setmana, l'entrega de les samarretes als participants, dissenyades per l'insigne artista vilanoví, popularment conegut com "El Marine", aquell que, segons diuen, va néixer per a matar. Res més. Disculpar-nos i dir al "Pitu" que el proper cop prometem ser puntualíssims, els primers.

Xavi López

ACTIVITATS

ACTIVITATS ABRIL-JUNY

* MONTSEC:

- Roca Regina: Via "Pere Camins"
- Paret de les Bagasses (Terradets): Vies "Anglada Guillamon", "Smoking", "Joan Freixenet", "Engendro", "Demasiado lejos...", "Aqualum", "Sergio", "Supertramp"
- Vilanova de Meià (Roca dels ARcs): Vies "Lleida", "Tierra de Nadie", "Musical Ex pres".

* RIGLOS:

- Mallo Fire: Via "Galletas"
- Mallo Pisón: Via "Pany"
- El Puro: Via Normal

* PENYAL D'IFACH:

- Vies "Anglada-Gallego", "Diedre UBSA", "Directa UBSA", "Valencians"

* MONTSERRAT:

- Cavall Bernat: Vies "Punsola-Reniu", "Desirée"
- El Bisbe: Via "Reina d'Escocia"
- Sant Benet: 3 vies d'escalada
- Trinitats: 1 via
- Monestir: 2 vies
- Zona del camping: 5 vies

* LA MUSSARA: 8 vies

* FARENA:

- Roca Monera: Vies "Leandro Lerin", "Somni Spacial"

* LA RIBA: 11 vies

* GARRAF:

- Pic del Martell: 1 via
- Pas de la Mala Dona: 5 vies
- Placa dels 4 vents: 4 vies
- Penya Ginesta: 4 vies

* VALL D'OLÈRDOLA: 9 vies

* PENYES: 19 vies

* TALAIA: 21 vies

* LA "FACU" (Canyelles): 9 vies

LES XERRADES DE SOCORRISME ALS CURSOS DE MUNTANYISME I ESCALADA

Josep M. Jorba i Cremades

Quan et demanen a pocs dies vista que facis una xerrada sobre socorrisme a un curs d'iniciació a la muntanya o escalada, no deixes de pensar si serveix per alguna cosa; i que moltes vegades és un simple tràmit.-

No et preocupis, els dius quatre paraules. - De totes maneres és per omplir aquesta classe. Etc.

Bé, jo em pregunto si realment serveix d'alguna cosa parlar de manera teòrica en aquests cursets, sabent que la majoria dels cursetistes no els servirà de res, i que als 20 minuts de sortir s'hauran oblidat de la major part de les coses. Per aquest motiu quan em trobo en aquesta situació de donar la "classe Maria" dels cursets em plantejo l'objectiu de donar consells pràctics, no sobrepassar el límit d'atenció d'una persona adulta (≈ 40 minuts) i deixar temps per establir un diàleg posterior.

Amb això no vull dir que aquestes xerrades no siguin importants, si no que l'objectiu d'aprendre socorrisme és impossible. Crec que és més útil sensibilitzar als muntanyencs de la necessitat de conèixer algunes nocions de comportament davant d'un accidentat i encara més el saber prevenir les lesions a l'alta muntanya.

Per aprendre no hi ha res més bó que la pràctica, haver fet algun curset a la Creu Roja o a l'ECAM i tenir uns bons llibres.

En aquest sentit recomano pel seu interès pràctic per als no iniciats i perquè en pesar poc permet portar-lo a la motxilla, el llibre del Dr. J.R.

Morandeira (metge de moltes expedicions aragoneses) i del Dr. A. Ucar: "Guia de Primeros Auxilios en Montaña" (Ed. Oroel). Si voleu informació per anar a massissos extraeuropeus i necessiteu consell sobre l'adaptació a l'alçada, potabilització de l'aigua, profil·laxi pal·lúdica, picades d'animals verinosos, etc; hi ha dos bons llibres que que no estan traduïts, però que fan bona companyia quan un es troba lluny de la civilització. Una guia bàsica en francès: "Medicine et sports de Montagne" del Dr. J.L. Etienne (Ed. Acla). I en anglès el molt complet llibre "Medicine for Mountaineering" editat per James A. Wilkerson en The Mountaineers, Seattle, Washington 1985. De totes maneres per preparar expedicions el millor és contactar amb altres grups que hi hagin estat i amb el Servei General d'informació de Muntanya (tel. 93-725.51.58).

No tota persona pot fer muntanya ja que hi ha malalties (ex. epilèpsia) que fan perillosa la seva pràctica. Actualment tots els pediatres i metges tenen el Manual d'Exàmens d'Aptitud Esportiva de la Direcció General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya que té les garanties d'un "screening" ben fet i equiparable als fets a altres països europeus. No oblidar estar ben vacunat del tètanos i no tindrem cap problema en cas d'una ferida. Sobre tot les noies que en no fer la "mili" moltes no estan revacunades. Es troben espores de Clostridium tetanii inclús a la neu ja que els

prats a l'estiu estan coberts de fems.

És important dormir i descansar el màxim abans de fer una sortida. Anar de "mar xa" no és molt recomanable, sobretot si existeix un "dèficit crònic" de són pels estudis o pel treball, que no es recuperarà el cap de setmana a muntanya. Com a contrapartida, però, aquest cap de setmana ens relaxarà i millorarem el rendiment intel·lectual, físic i social. Per a combatre l'insomni, normal el primer dia de muntanya, (degut a l'alçada, "canvi de llit", i nerviosisme, per com anirà la sortida de l'endemà), pot ser útil en circumstàncies concretes (sortida o escalada forta) somnífers tipus tranxiliu^m R de 15 mg o Noctamid^R d' 1 mg que no deixen flaccidesa muscular a l'endemà. Per altra part és necessari menjar bé ja que els aliments d'un àpat, el del vespre, són més ben aprofitats després de 8 hores, també és important, menjar durant l'excursió aliments de fàcil digestió, energètics, gustosos i de fàcil conservació (sucres). També convé tenir una reserva a les butxaques per si es perd la motxilla, sobretot a l'hivern.

Encara que no estigui de moda, no oblidar el casc durant les escalades. Tothom que escali sap el que passa en sortir el sol a la pared nord del Pedraforca.

La quasi totalitat dels accidents mortals es concentren en la pràctica del muntanyisme en adolescents no acompanyats per experts. Els principals factors són la falta de preparació, l'equip insuficient, la poca valoració del trinomi dificultat-perillositat-capacitat i la falta de previsió dels canvis meteorològics. Per gaudir de la nostra activitat, no costa res intentar minimitzar aquest perills. Valorar les dificultats de la via i preparar-nos per saberles afrontar, així evitarem el efectes "petrificants" de l'agressió psíquica.

És freqüent que per intentar objectius difícils s'ajuntin gent no

amiga, però amb forta preparació tècnica. En aquests casos és més fàcil que la reacció en cas de dificultats o accident no sigui igual que si fossin bons amics.

En cas d'accident no deixar sol a l'accidentat ja que la solitud no fa valorar bé el temps d'espera i l'agressió psíquica debilita encara més el cos a l'augmentar el metabolisme per l'stress. Si es necessari deixar sol l'accidentat, abrigar-lo bé, deixar-lo en la postura de seguretat per evitar el rodolar costa avall (panxa avall amb la cara de costat sobre els braços, i la cama de sota encongida i en contacte amb el terra); si ha perdut de sang, posar-lo en la postura de "shock" (cames aixecades si no està afectada la columna). Per demanar ajuda a un helicòpter de rescat es fa aixecant els dos braços enlaire (forma de i grega de "YES"), també es pot fer pintant un cercle blanc sobre una roba vermella o encenent una bengala vermella. Si no necessitem ajuda solament aixecarem el braç esquerrer ben estirat enlaire mentre que el dret quedarà al costat de cos (semblen una N de "NO").

Actualment les previsions del temps, inclús del temps local, són força segures. Per tal d'estalviar-nos disgustos i kilòmetres de carretera, val la pena trucar als contestadors automàtics de les diferents meteos (veure quadre 1).

Convé estar federat i tenir una pòlissa d'assegurança. Si feu sortides a l'estranger és útil a més a més la "Licencia Deportiva Internacional" de la F.E.M. que cobreix altres aspectes com els transports.

FARMACIOLA DE CORDADA:

El més important d'una farmaciola és que es pugui fer servir tant per nosaltres com per qualsevol persona. Per això és important portar una relació dels medicaments (podeu fer una fotocopia reduïda del quadre i plastificar-la). Portar analgèsics potents injectables s'agraeix en cas de fractures. De totes maneres si no es tenen coneixements d'in-

fermeria o medicina, millor no portar-los.

Crec que la millor manera de guardar els medicaments és en bosses de plàstic amb tanca hermètica. N'hi ha de diferents mides; les més petites poden servir per guardar les píndoles amb una etiqueta adhesiva amb el nom, i totes aniran guardades amb una més gran

Relació del contingut de la farmaciola:

- Manta aïllantada protectora del fred.
- 1 vers de termoplast 10*10.
- 1 rotlle d'asparadrap ample.
- 1 vers de 5*10.
- 1 cinta adhesiva d'estalatge ample (pot ser útil per immobilitzar extremitats o el mateix cos del malalt sobre esquís etc.).
- 10 tiritas de diferents mides.
- 2 apèits de línitil individuals per les cançades.
- 1 tisora petita.
- 1 pot de 100 ml de povidona iodada (topidic o betadine).
- Una mica de cotó.
- 2 sobres de gaves estèrils.
- Crema solar.
- Crema labial.
- Bosses de te per a les diarrees.
- 4 bosses de sucre o glucosa, 2 sobres de aspartat d'arginina pel cansament i l'entrament muscular.
- Una mica de cafè en pols.

MEDICAMENT	FORMA	INDICACIO	CONTRAINDICACIO	DOSI
ASPIRINA	Comp.blanc rodó	Analgèsic Febre	Úlcera gàstrica	1 c. 6 h.
GELOCATIL	Comp.blanc allargat	Analgèsic Febre	Insuficiència hepàtica	1 cada 4-6 h.
VOLTAREN 50	Comp.petit beig	Inflamació Antirreumàtic	Úlcera gàstrica	1 c. 8 h.
TERMALGIN CODEINA	Càps.vermel·les-blanc.	Analgèsic més fort	Somnolència Insf.hepàtica	2 cada 4-6 h.
TAVEGIL	Comp.blanc petit	Antial.lèrgic	Somnolència	1 c 12 h. 1 c. 8 h.
CODEISAN	Comp.blanc	Tos important	Somnolència	1 c 6-8 h
NOCTAMID	Comp.blanc	Insomni	Insf.respirar	al dormir
CAFINITRINA	Comp.blanc	Angina de pit Dolor precordial	Hipotensió Dona mal cap, cara vermella	1 dolor Repetir als 10 m.
CLAMOXYL	Càps.vermella-groga	Antibiòtic Infeccions	Al.lèrgia penicilines	1 c. 8 h.
BUSCAPINA COMPOSITUM	Dragea blanca gran	Espasmolític Còlic nefrític, hepàtic, intestinal	Glaucoma Hipertrofia de próstata	1-2 cada 4 a 6 hores
ALUGELIBYS COMPRIMIDS	Comp.blanc grans	Antiàcid (mastegar)	Vòmits intensos (desfer boca)	Quan faci falta
FORTASEC	Cap.vermel·les	Antidiarreic (màxim 6 càpsules al dia)	Suboclusió intes Insf.hepàtica	1 després deposició desfeta
PRIMPERAN	Comp.blanc	Vòmits	Tremolor Espasmes muscu.	1 c. 6 h.
PANKREOFLAT SEDANTE	Comp.elíptic	Ferments digestius i flatulència	Cap	1-2 abans c. menjar
OFTALMOLOSA CUSI	Tub 3 gr.	Pomada antibiòtica ulls i pell	Cap	2-3 c/dia
UTABON	Spray	Congestió, obstrucció nasal	Hipertensió Rinitis greu	1 c. 6 h.
EVOLUVIT	Sobres	Esgotament Rampa	Cap	1-2 s.dia
CITROVIT 1g	Sobre Vit C.	Cansament	Cap	1 al dia

Crònica del "COTARRO" talaienc

CANVI DE L'AUXILIAR DE SECRETARIA

L'auxiliar de Secretaria que fins ara us atenia, la Marta Taulès, tot i que portava una bona tasca, s'ha vist obligada a deixar aquesta ocupació per motius d'estudis. A partir d'ara, darre-
ra el taulell i per solucionar els treballs administratius de l'Entitat, comptem amb l'Elena Maestre que, igual que abans, us atindrà els dilluns, dimecres i divendres de 7 a 9 del vespre.

ENS HEM COMPRAT UN ORDINADOR

Per no quedar despenjats de l'avenç del progrés, hem hagut de posar-nos al dia i ens hem comprat un ordinador. Ep!, no per jugar a "marcianitos" els de la Junta, sinó per resoldre un munt de feines burocràtiques que encarregàvem a una empresa. L'aparell, un AMSTRAD PC 1640 FCD, amb impressora, ens permetrà de fer llistats de socis de l'entitat i de les Seccions, etiquetes, rebuts, comptabilitat, inventaris, arxiu, biblioteca, tractament de textos, etc. De moment estem desvetllant els misteris informàtics, però aviat el farem funcionar a ple rendiment.

REUNIONS DE VEGUERIA

La Federació d'Entitats Excursionistes a la qual pertanyem té delegacions a Comarques. La zona que comprèn l'Alt i Baix Penedès i el Garraf, i que correspon a l'antiga Vegueria, reuneix les entitats ubicades en aquestes comarques. El delegat -que anomenem el Veguer- assisteix a les reunions federatives i després ens transmet les notícies i novetats excursionistes en reunions mensuals que, rotativament, se celebren a les diverses seus de les entitats de la Comarca.

Darrerament, els mesos d'abril i maig, s'han celebrat a Vilanova. Com a qüestions positives cal mencionar l'ajuda econòmica al Curset d'Escalada del GEAM i la coordinació per preparar l'itinerari del GR-92.

ELS D'ESQUÍ TANQUEN LA TEMPORADA 88

El passat 6 de maig, la Secció d'Esquí va cloure la temporada amb un acte força lluït al nostre local.

Evidentment el motiu principal era el Repartiment de Premis dels Campionats d'Esquí, però, prèviament, en Pitu Blanes feu una projecció de diapositives d'una travessada amb esquís de Núria a la Molina, però de l'any 62, posant en contrast sobretot els materials i les tècniques de llavors comparades amb les actuals. Això es va posar de manifest amb el vídeo que es va passar a continuació dels Campionats d'enguany. Es va tancar l'acte amb un sopar a Can Lloses, després de l'entrega dels trofeus als guanyadors.

L'ESPELEOLOGIA TORNA A FUNCIONAR

El G.E.T. ha revifat de nou. De la inactivitat i dispersió dels espeleòlegs, hem passat en pocs dies a l'activitat intensa, reunions, adquisició de materials, programació de campanyes d'exploració, muntatge d'audiovisuals, etc. A les reunions de la Directiva ja assisteix un representant de la nova Junta del Grup.

Tenen grans projectes per als joves, sobretot, que els agradi el món subterrani i tenen previst per més endavant la realització d'un Curset d'Iniciació a l'Espeleo, així com el muntatge d'una videoteca de temes espeleològics.

MARXA DE REGULARITAT DE CATALUNYA

El passat 12 de juny la nostra Entitat va prendre part a la 52 MARXA EXCURSIONISTA DE REGULARITAT DE CATALUNYA, que transcorria per la bonica i sorprenent SERRA DE BUSA, entre les comarques del Berguedà i el Solsonès. L'organització era a càrrec, aquest any, dels amics del Centre Excursionista de Molins de Rei, que celebren el seu XXV ANIVERSARI.

La nostra Entitat va participar-hi amb 22 equips. Fins vàrem omplir un autocar!. Si la memòria no ens falla, feia temps que la Talaia no participava d'una forma tan massiva amb una marxa que no fos la pròpia.

Esperem que aquesta no sigui la revifalla de la mort...

Crònica del "COTARRO" talaienc

ASSISTÈNCIA AL CAMPAMENT GENERAL DE CATALUNYA

La Talaia va ésser present al Campament General de Catalunya que es va celebrar a Santa Maria de Pratdip (Baix Camp).

De les 101 tendes i caravanes i 328 assistents en total, 21 acampadors eren de la Talaia, per la qual cosa erem la quart entitat en nombre de participant. Per aquest motiu fórem obsequiats amb una corda de 40 m i una medalla. La Junta Directiva acordà entregar la corda al Grup d'Escalada per la seva utilització.

SUBVENCIONS REBUDES PER A ACTIVITATS I MATERIAL

De tant en tant ens va caient alguna pela. Evidentment s'han de demanar prèviament, i a sobre, per cobrar-les s'han de justificar.

De l'Ajuntament s'han rebut ajudes a les activitats per valor de 150.000 pessetes i de la Generalitat 20.000 pessetes per a material esportiu, tot això sí, el que en ambdós casos demanaven era de valor 10 vegades més gran. També, de l'Ajuntament, s'han rebut 50.000 pessetes per l'Aplec a Lurdes 87 a mitges amb Amis de la Sardana.

EL CONSERGE SR. LLAVERIAS SE'NS HA JUBILAT

El nostre conserge i soci Sr. Isidre Llàverias ens deixa. Després d'una llarga malaltia que l'ha tingut un temps a l'hospital, ens ha comunicat que ja no li resten forces i ha demanat que el rellevem de la feina d'obrir el local. Desitgem de tot cor que amb aquesta jubilació millori la seva salut i tingui vida per molts anys.

LA PLUJA IMPERTINENT O L'APLEC A LA MASIA CABANYES

Veritablement els Amics de la Sardana no estan massa de sort, ja que en els aplecs que celebren a la Masia Cabanyes els plou i els espanta el personal. Tant a la Primera com a la Segona Pasqua, la pluja remullà la cobla i la paella. Sort que per la Trobada Infantil de Sardanistes a la Plaça de la Vila -que va ésser un èxit- va començar a ploure tot just en acabar...

CICLE D'EXCURSIONS PER A INFANTS DE LA SECCIÓ DE MUNTANYA

La Secció de Muntanya, que des de fa temps ve organitzant un Cicle d'Excursions per a infants, va celebrar el mes de maig una acampada a la Font d'Horta, a Castellet i Gornal, amb 26 acampadors i 10 tendes. Aquest indret és encara un dels pocs que resten sense cremar o sense urbanitzar, tot i que ambdós estralls dancen a l'entorn de la font.

Una altra excursió d'aquest Cicle ha estat l'estada de 36 nens i 9 monitors al nostre Refugi Baldric, a Nevà. Es desplaçaren amb autocar, i aprofitant els bons dies que la Segona Pasqua els oferí, compliren els propòsits previstos, ascendint així al cim de la Costa Pubilla.

SOPAR DE "GALA" AMB MOTIU DELS II JOCS FLORALS DEL G.R.

Els del GR estan de conya. Han tornat a revifar els Jocs Florals i fins i tot el dissabte 28 de maig -que per postre era el dia de reflexió- van celebrar un Sopar de Gala on els homes, lluint el "trajo" fosc i corbatí, i les dones amb vestit llarg i bruses amb lluentons, configuraven un aspecte molt diferent d'aquelles samarretes amarades de suor o els esbufegs de cansament que estem acostumats a veure durant els senders de Gran Recorregut. Si l'excusa era el sopar, el motiu de fons era la II Edició dels Jocs Florals, és a dir, la recollida i lectura dels poemes que bona part dels participants a les excursions del GR van escriure.

En comptes d'englantines o de flors naturals, es va lliurar a tothom la "gla d'or" juntament amb un pergami recordatori. Després d'aquest fet segur que torna la Renaixença Catalana..

REPARACIÓ DE LES RAJOLES DAVANT LA SECRETARIA

No hauria d'ésser notícia, però davant les aparatoses ensopegades que hi ha hagut, la Junta ha decidit fer reparar unes molestes rajoles trencades que resultaven ésser ja la petita vergonya del nostre local.

Crònica del "COTARRO" talaienc

SETMANA CULTURAL DE SANT JORDI

Amb una participació acceptable, s'ha celebrat aquesta Setmana Cultural de Sant Jordi 88, que començà amb la projecció de l'Audiovisual de l'Expedició Chacaraju 87 als Andes del Perú, a càrrec dels membres expedicionaris del GEAM de la nostra entitat. Mentrestant, el dia 22 s'inaugurava una Exposició de Còmics realitzats per 5 joves alumnes de l'I.B. Manuel de Cabanyes, a més d'un Audiovisual sobre el mateix tema comentat per Josep Ma. Also. A la nit del mateix dia, a la Capella de Sant Sebastià, poguérem fruit del Concert de Cançons de Muntanya amb què ens obsequiaren els Cantaires de la U.E.C. La diada de Sant Jordi, després de les roses i els llibres, al vespre, a la Sala d'Actes, tingué lloc la Conferència: Visió paisatgística de la Segarra documentada, il·lustració que ens feu en Joan Tort.

Com a tema experimental s'havia plantejat pel diumenge, 24 d'abril, un acte a la Masia Cabanyes, com era: El nostre excursionisme: debat obert, que si bé no fou multitudinari, reuní suficient personal com per debatre temes importants, tot i que les Seccions van "passar" de l'acte. Finalitzà amb un àpat al bosc de la Masia Cabanyes.

INUNDACIONS AL LOCAL

LA SECCIÓ DE MUNTANYA "RELLOGADA" A LA SECCIÓ DE LA 3ª EDAT

Quan la nova Junta se'n va fer càrrec de la direcció de l'Entitat, ja s'arrossegava un contenciós amb el propietari del local social -el Patronat de l'Hospital- per unes goteres o gairebé catarates, que no s'arreglaven mai, puix alguns baixants i desguassos, i fins i tot algunes teulades són totalment malmesos. En aquesta situació la Junta va acordar la retenció del lloguer fins que fossin reparades les avaries.

Mentrestant, la situació perdura i les inundacions per les pluges d'aquesta primavera han forçat la Secció de Muntanya, que ocupava les sales de l'ala Est, és a dir, a l'altra banda del pati, a fugir corrent i evacuar la Secció. Els "iaios" de la 3a. Edat els han acollit momentàniament fins que puguem solucionar aquesta situació anò-mala.

ÈXIT DEL CURSET D'ESCALADA DEL GEAM

Durant el mes de maig el GEAM ha celebrat amb molt d'èxit el Curset d'Iniciació a l'Escalada en Roca.

Les diferents sortides de pràctiques a les Agulles de Montserrat, Castellfollit de la Roca i Pedraforca, s'han vist nodrides de jovent que ha volgut tastar l'encís d'enfilar-se per parets i agulles. També les lliçons pràctiques fetes a la Sala d'Actes i amandades amb colleccions de diapositives captaren l'interès dels cursillistes. El GEAM, properament, celebrarà el seu XX ANIVERSARI. Estem atents als actes que s'anunciaran.

EL MILLENARI

La nostra Entitat ha servit de seu per a una Assemblea d'entitats vilanovines que té per objecte formar una comissió oberta per celebrar, a nivell local, el Mil·lenari de Catalunya i col·laborar en els actes que es facin a nivell de país. Encapçala el Secretariat permanent en Xavier Garcia i hi participen a més membres de la Secció de Cultura i d'Amics de la Sardana.

EL GEAM SE'N FA CÀRREC DEL TREPANT A BATERIES PER EQUIPAR VIES D'ESCALADA

Després d'unes controvèrsies respecte a qui corresponia la custòdia de la màquina de foradar a bateries, donatiu fet a l'Expedició Chacaraju 87, la Junta, considerant que la propietat és de l'Entitat, atorgà la custòdia i utilització d'aquesta màquina a GEAM, que l'utilitzarà, preferentment, per a equipar les vies d'escalada de la comarca.

EXPOSICIÓ I AUDIOVISUAL SOBRE EL ROMÀNIC A CATALUNYA

Durant la setmana del 24 al 30 de maig, ha estat exposada a la Sala d'Actes una extensa collecció de fotografies sobre l'Art Romànic a Catalunya. Aquesta interessant mostra cedida desinteressadament per un membre del C.E. Aliga de les Corts, i organitzada per la Secció de Cultura, va ésser clo-sa amb un documentat audiovisual sobre aquesta arquitectura dels segles X, XI i XII.

LA PRIMERA VEGADA QUE VAIG CALÇAR-ME ELS ESQUIS

-Voleu dir que no ens faran cantar el "Ca-ra al sol"?-.

En Tomàs s'enfurismà i engegà un discurs amb gestos i veu enèrgica, argumentant que tot obrer tenia dret a fer ús de les instal·lacions que — l'organisme sindical "Educación y Descanso" tenia a la Vall de Núria, i que, amb les aportacions econòmiques que empreses i personal hi deixàvem, podíem estatjar-nos amb tot el dret a la residència, sense necessitat de fer infrangibles adhesions a ningú.

Era pel gener del 1963. El mes anterior havia caigut la gran nevada que ha marcat època en els annals de la meteorologia, i el fet havia despertat aficions al blanc element fins a persones que ens consideràvem assenyades. El "dia de la liberación" de Vilanova s'esqueia en un dilluns i les delegacions de "E. y D." de dues empreses locals feren causa comuna en organitzar uns dies d'estada a Núria. Hi havia dos autocars fletats, un per l'empresa de cables i l'altre per la de foneria. El primer s'ompli de seguida, però el segon no tingué gaires sol·licitants. En Tomàs feu una crida a la Talaia per a reclutar elements. Vengudes les aprensions, obtingué una inscripció desmesurada que, posteriorment, i com ja era habitual, creà problemes d'allotjament.

Sortírem el dissabte, a primeres hores de la tarda, de Vilanova cap a Ribes de Fresser. Després, amb cremallera fins a Núria i enllaçàrem amb el segon cremallera, inexistent en l'actualitat, que portava a la residència. (Aquesta ha estat recentment inaugurada i forma part de la xarxa de la Generalitat). Era negra nit quan hi arribàvem. Sense donar temps d'allotjar-nos, ens feren passar al menjador on el director reclamà silenci i ens engegà un discurs sobre l'efemèride del dilluns, gràcies a la qual un grup de rústecs habitants de la franja marítima tindrien ocasió de fer per primera vegada tentines a la neu. En Julià deia sotto-voce que se li estava posant malament el sopar abans de tastar-lo.

Després de sopar (ens serviren un plat de peix no massa fresc), vingué la tanda d'allotjaments. A pesar de coincidir amb la presència d'un nodrit grup de cursetistes d'esquí, ningú no hagué de dormir a terra, ja que es muntaren lliteres addicionals. Un grupet de noietes talaïenques portaven un tocadisc i engegaren un "xou" en una petita cambra de quatre lliteres. En sentir la musiqueta la jovenalla acudí al cau. Quan el director, reclamat pels cursetistes que exigí en silenci per a descansar, hi acudí quedà astorat en obrir la porta.

Rieu-vos d'aquella cabina de vaixell de la coneguda pel·lícula dels germans Marx. De la petita cambra en sortiren a empentes i rodolons el doble de personal. Mentre, a l'exterior, queia una copiosa nevada.

L'endemà al matí, el director de la residència tornava a quedar bocabadat. La gran majoria d'aquell personal que, segons ell, anaven a entrenar-se a la neu, es calçaren els esquís i es llançaven com a llampecs pendent avall. Quedàrem sols en Tonet i jo. Per tal de no quedar malament amb el grup, decidírem llogar uns esquís. Ens havíem decidit tard i únicament ens podien oferir uns estris completament oscats, com si fossin els utilitzats pel patriarca Noè i la seva família per a baixar de l'Ararat.

Ens els calcem de forma maldestra i assagem una mica en zona planera. Les fustes tenien tendència a portar-nos els peus cap endavant, mentre el cos seguia quiet. La patacada de cul era inevitable, i feina hi havia per aixecar-se. Erem la riota de tothom. Provàrem de nou torçant un xic els genolls per a conservar l'equilibri i després d'uns assatjos sense caure, decidírem lliscar pendent avall. Com que la neu caiguda la nit anterior estava tendra, si quèiem ho fàriem sobre matèria flonja. Una cursetista ens escridassà per tal que ens adrecessim, però contestàrem que així no quèiem de tan enlaire. I, a més, els grans velocistes també baixen arroncats. L'Aurèlia qualificaria més tard aquest estil d'esquiar com de "caganer de pessebre". En una de les tantes caigudes, un esquí proclama l'autonomia i se'n va tot solet avall en direcció a la via del cremallera, que precisament està pujant. Jo ja veig l'estri fet estelles. Els passatgers criden amb malèvola satisfacció. Afortunadament l'esquí es detura just a tocar el rall. No l'hauré de pagar per nou. Me'l calço novament i continuo el descens.

Deixem la zona de bosc i entrem a l'extrem final de la "pala bèstia". Quedo espaordit en sentir uns horribles esgarips. Algú s'ha trencat els ossos?. Passen rabents i a poca distància un grup de "sailors" amb els seus jaquetons blau marí i casquet blanc, llançats a tomba oberta i cridant com si cavalquessin una vaca en un "rodeo". Es claven unes costellades de campionat, però no s'immuten i s'enganxen novament al telesquí. Resulta que al port de Barcelona hi ha ancorats alguns vaixells de la 6a. Flota i, per tal de descongestionar el carrer Escudellers i rodalies, hom ha tingut la pensada d'organitzar unes sortides a la neu que, pel que es veu, han tingut forta acceptació.

En Tonet no sé si m'ha passat al davant o s'ha quedat enrere, i jo em trobo sol davant el perill. He de travessar en diagonal el final de la pista i la riuada de ianquis és incessant. En un moment de calma em llenço. Tot just travessant el punt crític, sento els crits dels que ja baixen i amb els bastons dono un fort impuls als esquís. Aquí la neu està molt calcigada i es llisca amb més velocitat. I jo no porto frens! Si intento fer falca, segur que em clavaré de morros. I el meu camp d'acció esdevé cada vegada més curt, limitant-lo el barranquet de Mulleres, per on baixen les aigües de Coma d'Eina, Nou Fonts i Nou Creus. Un estret i rònc pontet és - l'únic enllaç amb la plana de Núria... No sé com m'ho vaig arreglar. Suposo que donaria la precisa pressió a les cames i posició als esquís per a dirigir-me de dret al pontet, que vaig travessar velogment. Encara bo que no hi havia ningú o si no me l'emporto.

Vaig quedar-me a la pista de debutants, tractant inútilment de millorar l'estil, d'intentar la frenada en falca i la ja més difícil "volta Maria", tal com m'aconsellava en Pitu, amb els conseqüents "aquí caic i aquí m'aixeco" i

gran alegria de les noietes de la Talaia que, per altra part, tractaven de reclutar balladors per a un sarau de tarda a la residència. Els esquiadors vilanovins, però, eren uns "pessigues" que no abandonaven les pistes mentre hi havia claror i, més tard, a sopar i dormir. A més, l'Argimir desertà, lligant amb una cursetista grassoneta.

L'endemà continuà la sessió d'esquí fins a migdia, sense gaires progressos per part meva. Després el dinar i preparar el retorn.

Baixàrem cap a Núria on ja hi havien dos cremalleres esperant, un per als nois de la Navy que havien esgotat pràcticament totes les reserves espirituoses de la vall. Un "sailor" ens feia ganyotes i alternativament glopejava una ampolla de gin. En David li contestà fent bigotis amb els bastons d'esquí. Un altre fou traslladat amb baiard amb una cama enguixada. Marxàrem ambdós cremalleres, el dels usamericans al davant i els vilanovins en el segon. Arribàrem a Ribes de Fresser quan ja queia la tarda. Tornàrem als autocars i cap a casa falta gent.

JOAN VIRELLA

Núria - Antiga Residencia d'E. y D.

AL CANIGÓ, PAS A PAS

Com aquell qui diu no ens en hem adonat i ja portem més de 155 km caminats des que un bon dia algú va tenir la bona pensada d'organitzar la TRAVESSADA VILANOVA-CANIGÓ, seguint els Senders de GR, 155 km d'aventura, salut, bon humor i, sobretot, d'un anar coneixent, sense pressa i amb detall, aquest país nostre tan variat, la seva geografia, la seva història, la seva gent i també, cosa molt important, un anar-nos coneixent nosaltres mateixos, els que amb més o menys assiduitat hi participem.

Donem una ullada a l'estadística i veiem que ja portem realitzades 11 etapes. Hem arribat a Seva, a la comarca d'Osona. 11 etapes que donen una mitjana de 15,5 km i de 129 participants. No està gens malament, oi?. Això ens fa pensar que la gent s'hi troba bé i que són unes sortides aptes per a tothom qui tingui ganes de caminar i amb unes condicions físiques normals.

Ja hem parlat en anteriors butlletins d'aquestes travessades. Avui ens toca comentar les darreres etapes i així retrocedim fins a situar-nos a MONTSEPRAT, el 10 de gener d'enquany.

Abans de seguir endavant varem voler fer un recorregut per l'interior del massís montserratí, pràcticament desconegut per a molts de nosaltres. Comencem la sortida amb un mar de boira que envaeix el paisatge; tan sols entrevéiem la Mola de Sant Llorenç del Llant; després el sol ja no ens deixarà en tot el dia.

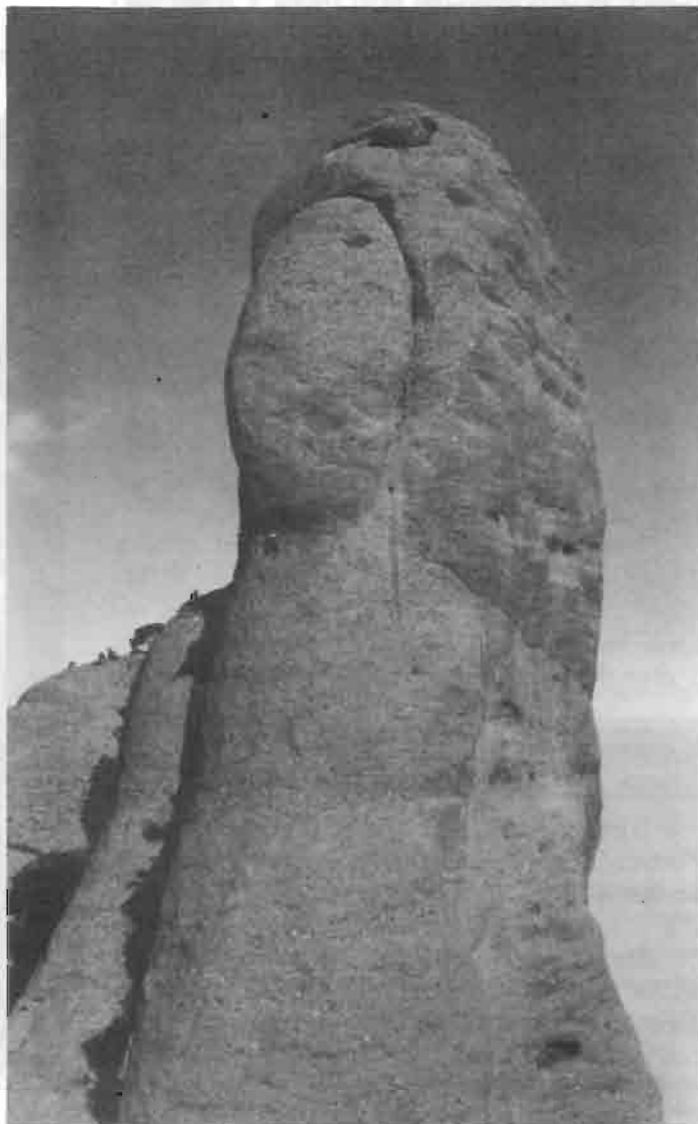
Sortim de la Plaça de l'Abat Oliba, passen pel costat de la capella de Sant Miquel i des del Pla del mateix nom, seguim el camí de les Ermites, per la serra Llarga, fins al Pla de les Taràntules, on esmorzen. Continuem pel camí nou de Sant Jeroni, a mitja alçada de les roques: Corra Marineria, Santa Magdalena i Corra Frígia. Des de la Plaça de la Sardana, podem escoltar les campanes del Monestir i la veu sàvia de l'amic Casas, que va demostrar ser un excellent comentarista, detall a detall, de tots els racons i raconets del massís.

Passen per sota el Cap de l'ort i ens arribem al peu del Cavall Bernat. Aquí assistim a l'"escapada" espectacular d'un assidu del GR, en Josep M. Platas, que ens va entretenir amb una grimpada a "tomba oberta", instants que varen captar "in situ" un dels nostres dibuixants particulars del GR (perquè portem dibuixants i tot...!).

Deixem el Cavall Bernat, atapeït d'escaladors arrapats a les seves parets, i continuem fent via entre paratges de noms encisadors: roca dels Falcons, coll i roca de Sant Salvador, la Prenyada, Trompa de l'Elefant, ermita

de la Santíssima Trinitat, on fem reagrupament i aprofitem per a gaudir de la panoràmica que des d'aquí se'ns obre: la Mòmia, els Flautats, i per l'altra banda, les Guillerries i el Pirineu. La Miranda dels Ermitans ens ofereix una bona perspectiva del Monestir. Entrem a l'anomenat Pas dels Francesos o Estret de Gibraltar i arribem al Via Crucis monumental. D'aquí les cames ja ens porten soles a la Plaça de l'Abat Oliba, on fineix la 1a. part d'aquesta bonica etapa.

Després d'un esperat i merescut dinar, seguim cap a Monistrol pel camí de les Aigües i de les Canals, una baixada fortíssima que en un cert punt, l'estació elevadora d'aigües -i en el seu darrer graó- obliga l'Oriol Ventosa a treure altra vegada el vídeo ja que l'arriada és espectacular...

Montserrat - El Cavall Bernat

L'etapa fineix ara ja definitivament a la plaça de la Font de Monistrol. Hem participat 142 marxadors.

7a. etapa: MONISTROL-LA BARATA; 129 participants 17,5 km. 21 febrer 1988.

Deixem les terres del Bages i entrem a la comarca del Vallès Occidental. Després de travessar el Llobregat, seguim l'antic camí ral o dels romeus que anava de Barcelona a Montserrat per Terrassa, que tingué un gran ús, especialment dels segles XIV al XVII, i fem una breu parada davant les restes de l'antic hospital de la Creu.

A l'estació de Vacarisses, esperem l'arribada de la família Garriga, que s'afegeix a la travessada. Encara que el GR-5 no entra al poble, nosaltres hi fem una visita. En val la pena. Ens sobta que les cases no estan numerades, sinó que hi tenen els noms o motius. Com a cosa curiosa ens expliquen que hi havia viscut un carter tan amable que estalviava a la gent la feina de llegir les cartes; ell mateix s'encarregava d'obrir-les i els feia un resum anunciant-los si les notícies eren bones o dolentes.. En aquest bonic poble hi va néixer, a principis del XVIII, el qui va arribar a ser virrei del Perú, Felip d'Amat i Junyent. Encara es conserva la casa-palau on nasqué.

Pugem per les cingleres que voregen la població i, tot dirigint-nos a l'esplèndida Casa Nova de l'Obac, on dinarem, podem distingir la Serra de l'Obac, amb la típica silueta del Pallar de Tot l'Any i el Castellsapera.

Després de dinar ens ve una forta pujada que ens porta al Turó de la Manella (830 m). Les forces comencen a flaquejar i es produeixen un seguit de petits defalliments que no arriben a res greu. Situats al Coll Estret (830 m), divisem Sant Llorenç del Munt i el Morral del Drac, per on passarem a la propera etapa.

Travessen el terme de l'Atadepera i arriben al punt km 9 de la carretera de Terrassa a Talamanca i Navarres, al costat de La Barata, una finca on va residir els primers mesos del 38, el president de la República, Manuel Azaña.

8a. etapa: LA BARATA-ST. LLORENÇ SAVALL; 142 participants; 12,6 km; 13 de març de 1988

Sortida a les 7 del matí de la Plaça de l'Estació. Sorollosa mostra de benvinguda a l'amic David Vidal. Esmorzen al Casal de l'Atadepera i iniciem l'etapa d'avui.

Sortim del costat de La Barata. Continuem caminant per les terres del Parc Natural de St. Llorenç del Munt i Serra de l'Obac, al Vallès Occidental. Travessem l'ample llit de la riera de les Arenes. Amplia panoràmica de la Serra de l'Obac, amb el Castellsapera a primer terme

i, a l'altra banda, el conjunt de Sant Llorenç del Munt, on distingim el monestir al seu cim. A l'esquerra de la Mola, veiem la roca del Morral o Cova del Drac, i cap allà anem sense rumiar-nos-ho gens. Fa un temps esplèndid i tot convida a caminar i a disfrutar.

Deixem Can Pèlacs, una gran casa senyorial que data del s.XVI. Ascendim per la canal del Pi Tort, de fort pendent, fins arribar al coll de la canal de Santa Agnès. Tenim ja a tocar l'estranya roca en forma de queixal foradat anomenada l'orral o Cova del Drac (950 m), un paratge ple de llegendes i que fa les delícies de molts de la colla, sobretot de la quitxalla i gent més jove que no para d'entrar i sortir i arriar-se per la boca de la cova.

Aquí deixem una estona el GR per arribar-nos fins al monestir de Sant Llorenç del Munt, a dalt de la Mola, un magnífic mirador que ve reforçat per una taula d'orientació geogràfica. Hagués estat un pecat gravíssim estalviar-nos aquesta pujada. Visitem les restes d'aquesta antiga abadia benedictina, declarada monument nacional.

Tot mirant el no gaire llunyà Montcau i el coll d'Estenalles, ens venen a la memòria antigues travesses que s'havien organitzat a la Talaia. Abans d'abandonar la Mola, canten

St. Miquel del Fai

una improvisada cançó de benvinguda al David Vidal, que l'escolta visiblement emocionat...

Tornem a baixar cap a la Cova del Drac on tenim la sorpresa de trobar-nos amb una colla de Vilafranca i Sitges, que estan fent la ruta Matagalls-Montserrat.

Arribem a la porta d'entrada de la que fou ermita de Santa Agnès, d'on gaudim d'una fantàstica visió dels cingles, d'una bellesa ferèstega. Baixem per un fort pendent i anem a treure el nas a la bauma del Bord o de les Puces, actualment habitada per un home que ha volgut fugir del "mundanal ruido".

Anem a fer cap al llit del torrent de les Arenes. Més tard passem pel costat de Can Roca, magnífica masia construïda a finals del s.XIV i habitada per uns amables senyors que ens obsequien amb un tragueta de vi dolç que ens entona de valent i ens fa arribar de dret a l'entrada al poble de Sant Llorenç Savall, on fineix l'etapa d'avui. No ha estat un mal final...

9a. etapa: SANT LLORENÇ SAVALL-SANT FELIU DE CODINES; 120 participants; 16,0 km; 17 abril 1988

Encara que, oficialment, fa dies que hem entrat a la Primavera, nosaltres ens hem proposat de celebrar la seva arribada tal dia com avui, i per això ens presentem a la plaça de l'Estació amb barrets guarnits de flors i altres allegories. La jornada promet ser d'allò més animada, i el temps, esplèndid, ens acompanyarà a la festa.

Arribats a Sant Llorenç Savall, i mentre anem esmorzant, es fa repartiment de flors, paper i llapis a cadascú dels presents i se'ls anima a prendre part en els II JOCS FLORALS DEL GR, jocs que tingueren, la primavera passada, gran èxit de participació i qualitat. Qui ho dubte!

Esmorzats i assabentats, doncs, del que fa el cas, comencem l'etapa a la Plaça Major de Sant Llorenç Savall. Avui canviarem de comarca per passar del Vallès Occidental a l'Oriental, després de deixar Gallifa, de difícil classificació entre un i altre.

Travessem el torrent del Burc i ascendim. Tenim una bona panoràmica de Sant Llorenç del Munt i més endavant una altra del poble de Sant Llorenç Savall que fa poc hem deixat. A uns 25 minuts de la sortida, ens sobta la visió d'un dels nostres marxadors amb barretina vermella al cap, assegut en un banc abandonat en una cruïlla de camins... I és que segueix fidelment les indicacions de l'itinerari!

Aviat distingim els cingles de Gallifa. Arribem a un collet, punt de reagrupament, d'on dividim l'ermita de Puig Creu i el Farell. Poc després, quan baixem, veurem ja, al costat del cingle, el castell de Gallifa, on ens dirigim. Abans, però, passarem prop d'un agrupament de cases anomenat Les Ferreries on, segons ens diu

en Voltà, hi ha restes d'un poblat ibèric, a la carena.

El color dels prats i l'ambient que en general es respira ens exalta i comencem a divagar i fer broma sobre l'organització d'un Sopar de Gala amb motiu de la celebració dels II JOCS FLORALS. Sembla un concurs de "a veure qui la diu més grossa". El resultat d'aquesta inspiració d'un dia tan primaveral com avui, però, donarà, com veureu més endavant, el seu fruit.

Arribem al recinte del castell de Gallifa, d'un atractiu històric i paisatgístic indescriptibles. Després ens assabentarem que tres noies s'han despistat i han passat de llarg del castell. També, i ja baixant-ne, la Maria Aragonès posa el peu en fals i pren mal, encara que l'accident no és, per sort, greu. I és que estem tots alterats. Fins i tot hi ha algú que perd la Virtut. La Virtut Castro, s'entén...!

Malgrat la caiguda i les despistades, anem a retrobar el GR, que havíem deixat per pujar al castell, i aconseguim arribar a Sant Feliu de Codines, on finalitza l'etapa al costat del parc dels Albers. Inclús Sant Feliu ens rep amb música i coets... Quin dia!

10a. etapa: SANT FELIU DE CODINES-AIGUAFREDA
91 participants; 20,0 km; 8 de maig de 1988

Encara amb el record ben viu de les anteriors etapes, no sabríem dir quina més bonica, iniciem la d'avui que ens han assegurat que seria d'allò tan interessant. Ni més ni menys que ens passejarem pel vessant meridional dels Cingles de Bertí, llarga cinglera al nord del Vallès, entre Sant Feliu de Codines i Montmany de Puiggraciós, els paratges d'espadats altívols i boscos misteriosos i tristes fondalades, els "sots feréstecs" on busca la pau interior mossèn Llätzer, el protagonista de la famosa novel·la de Raimon Caselles...

Animats pel que ens espera, comencem l'itinerari a la plaça dels Albers de Sant Feliu de Codines. Avui ha baixat considerablement el nombre de participants i ho atribuïm a les celebracions de les Primeres Comunions que es fan per aquests temps, i no a la quantitat de quilòmetres previstos.

Deixem el poble i aviat veiem la carretera que va a Sant Miquel del Fai. Al cap d'una hora aproximadament, sortim a la vall del riu Tenes; ens trobem gairebé al capdamunt de la cinglera. A la dreta, hi tenim Riells de Fai i, aigües amunt, veurem de seguida Sant Miquel del Fai. Anem a sortir a la carretera que hi porta. La carretera, excavada en el cingle, ens ofereix una magnífica panoràmica del conjunt de Sant Miquel i de la vall del riu Tenes. Travessem un altre riu, el Rossinyol, i entrem al recinte de Sant Miquel del Fai, dins el terme municipal de Bigues, un indret digne d'ésser visitat per tot aquell qui té ganes de disfrutar de la naturalesa. Balmes, saltants d'aigua d'uns 300 m, es

glésia troglodítica... Hi passem una bona estona disfrutant del paisatge.

Enfilem corriol amunt. Mentre, ens queda a la dreta el magnífic salt d'aigua del riu Tenes i per damunt seu el Mas Badó; més endavant veurem els camps de conreu de Riells de Fai. Cal dir que caminar per aquests indrets en un dia com avui és una autèntica delícia en tots els aspectes. El cel serè, exteses de flors de tots colors, aire pur; no es pot demanar més. Més d'un deixa una estona els papers de ruta i es dedica només a "viure" intensament aquells moments.

Arribem al llogarret de Sant Pere Bertí o Bertí, pertanyent al municipi de Sant Quirze Safaja. Al cap d'una mitja hora anem caminant per la vora de la cinglera que s'aboca al fondal del Sot de Bac. Dividem Can Bellavista Vell i Can Rejadell, per on passarem a prop.

Fem parada per dinar i després iniciem la baixada de la cinglera pel grau de les Avellanes, un abrupte corriol on s'ha d'anar en compte per a no relliscar.

Hem entrat ja a la comarca d'Osona. Arribem a l'esplanada de l'ermita de Valldeneu, i passades les Piscines de Can Oller i el barri residencial de l'Abella, entrem al poble d'Aiguafreda, final de l'etapa d'avui.

11a. etapa : AIGUAFREDA - EL BRULL - SEVA ;
102 participants ; 14,2 km ; 5 de juny de 1988

Comencem l'etapa d'avui a Aiguafreda, municipi del Vallès Oriental, a l'esquerra de la riera del Congost. Iniciem l'itinerari al parc situat al xanfrà de l'antiga carretera de Barcelona a Vic amb el carrer de l'Avençó.

Deixem enrere Aiguafreda i, gairebé a una hora de camí, arribem a Can Serra de l'Arca, mas que va rebre el seu nom d'un dels antics dòlmens o "arques" que formen un petit grup en aquest sector: el del mas Serra, el de la Costa de can Brull, el de Cruïlles i el del Pla del

Boix, el límit amb el castell del Brull, que més endavant podrem veure.

Arribem a un planell d'on tenim una bona panoràmica del vessant oriental dels Cingles de Bertí, amb Aiguafreda al seus peus. Més endavant veurem el poble de Centelles i la Plana de Vic.

Una mitja hora més tard, pel pla de les Pinedes, tenim ocasió de visitar un dolmen. A continuació, una llarga pista, amb magnífiques vistes sobre el conjunt del Montseny, ens porta al llogarret del Brull, al peu de la carretera que va de Seva a Coll Formic i Montseny. La paròquia de Sant Martí del Brull es troba a 342 m alt., a l'entrada de la vall que culmina amb Coll Formic. El poble és al peu del pujolet coronat per les restes del castell del Brull. Tot ell forma un conjunt molt pintoresc.

Deixem aquest bonic llogarret i continuem fent via per uns aiguamolls herbosos. Deixem un camí que ens portaria al Matagalls per Font Pomereta. Passem per una zona amb camps de cultiu, passem pel costat de la masia del Prat del Brull i continuem endavant, camí de la Casa Nova de Figueroles. Si mirem enrere veurem una bonica panoràmica de la verda vall per on baixem, amb l'església del Brull al capdamunt.

Passada la Casa Nova, entrem al cap d'uns minuts a una urbanització de xalets. Seguim pel carrer de Sant Antoni. Ja hem entrat a Seva. A l'esquerra hi ha un antic molí de vent i al seu costat la minúscula ermita de Sant Antoni. Arribem a la cruïlla amb la carretera que va a Coll Formic. En una plaça molt espaiosa acaba l'etapa d'avui i darrera de la temporada 87/88. Ha estat una etapa curta, ben planera si la comparem amb les anteriors i, com aquestes, esplènida per l'exuberància de flors i colors primaverals. Un bon record per esperar amb il·lusió les properes etapes, ja a partir del setembre vinent.

Ja falta menys per arribar al CAIICÓ!

L'EDAT MITJANA DE L'ESCALADA

L'any 1911, mossèn Jaume Oliveres realitzava la seva ascensió en solitari als Encantats, concretament al cim nord. Per la inexistència tècnica d'aquells temps, i pel sol fet de voler-hi pujar, hem de considerar aquesta ascensió com una gesta fora de mida. Aquest fet va ésser l'inici de l'escalada a casa nostra. Quants varen fer ascensions de la manera més primitiva, no fent ús de cap element que no fossin les seves mans i peus!

Anys després, l'Estasen va introduir l'ús de la corda, encetant així una tècnica en l'atrevida escalada sobre roca. Poc a poc, nous materials van entrar en joc: els pitons i després els mosquetons, i així fins a l'any 1935 en què va acabar l'època primitiva amb un fet sonat: l'escalada al Cavall Bernat de Montserrat per primera vegada, Tots els diaris en feren ressò i fins i tot la ràdio, que en va fer una retransmissió, la primera d'aquest gènere al nostre país.

Cap a l'any 1940, la poca joventut que iniciàrem l'activitat purament d'escalada i d'alta muntanya com una cosa un xic al marge de l'excursionisme, de fet ens movíem en tots els camps, i rememorant aquella època d'una postguerra amb unes condicions anormals, el gran amor que teníem per les coses del nostre país ens feia apassionar per tot.

No és estrany, doncs, que l'any 1940 sorgís el Grup d'Alta Muntanya (GAM), un any més tard el Grup Especial d'Escalada (GEDE), i el Centre Acadèmic d'Escalada (CADE) el 1942. Montserrat servia com a pedra de comparació.

Montserrat - El sostre del Rave, (1945)

Les feixugues cordes de cànem, de 12 mm de diàmetre, les anàvem a comprar a la mateixa fàbrica de Badalona. No podien faltar les típiques espartenyas de cànem del tipus caçador, que eren el denominador comú d'aquell temps. Els pesants pitons i mosquetons de ferro ens ajudaren en la nova tècnica de la "doble corda".

A cada escalada nova i a noves dificultats, s'inventaven noves tècniques i nous estris. Per fer la primera al RAVE, una agulla de base abalmada, ens inventàrem els "estreps". Si l'escletxa era fina ens ideàvem les "pitonisses", i així una i altra volta, fins que, poc a poc, anàvem completant el nostre material.

Montserrat - Acampada al cim de la momia (1945)

No era estrany que a les diferents cordades portéssim materials diferents. Quantes anècdotes recordo de quan ideàvem quelcom o ho fèiem d'una manera pràctica! Una d'elles és de quan vàrem idear un tipus d'estrep una mica més ample per poder-hi dormir asseguts... Teníem la intenció de fer una escalada llarga en què havíem de passar la nit penjats. Ens situàrem a una pret de Guanta i allí, prop del saltant de l'aigua, penjàrem els "voluntaris" a una alçada suficient per evitar qualsevol fugida i, a més, els penjats ens posaren per condició que, per molt que ens demanessin per despenjar-los, nos els féssim cas, car ells feien una prova de resistència.

No feia molt que dormíem quan els primers crits ens despertaren. Volien baixar. Fidels a la consigna, no sortírem de la tenda. Els crits es transformaren en udols i aquests en impropèris fins arribar a nivell de rebesavis. Finalment els despenjàrem. Treien foc pels queixals. L'invent no havia funcionat, i a ells els quedà un cul com un tomàquet. Això sí, l'experiència serví per millorar el material, i així fins un altre invent.

Era un temps d'eufòria; les "primeres" ens feien dormir al peu de les agulles. Les poques cordades que existien, quan ens trobàvem per casualitat mai dèiem la veritat, tothom anava per fer aquella desitjada "primera". Un esdeveniment important dins aquest període és l'aparició de les primeres dones assídues practicants de l'escalada.

Aquesta EDAT MITJANA de l'escalada va deixar pas al que podem dir el "més enllà" o "el més difícil encara" dels atrevits grimpaire. A finals dels cinquanta, s'internacionalitza a gran nivell alpí i, poc més enllà, en serioses expedicions extraeuropees. Les cordes de niló i l'ús del burí ens porten decididament a una nova era de l'escalada.

Quan avui torno a Montserrat, el grup d'amics escaladors ara ja és una multitud; les tècniques no són les mateixes, els materials tampoc; de fet les èpoques no es poden comparar. D'aquella època solitària queda l'amistat, la felicitat, la joia que tots sentien i un profund sentiment pels companys que deixaren a la muntanya tota la seva vida.

EL TERRITORI URBÀ DE VILANOVA I LA GELTRÚ

APUNTS PER A UN ESTUDI DE MILLORA DE LA SITUACIÓ ACTUAL (Cap. II)

Aquest segon capítol pretén donar contingut a la formulació dels districtes que formen el barri de MAR segons el criteri ja iniciat en el butlletí anterior i que feia referència al barri de la Vila.

EL BARRI DE MAR

Tal com ens apunta algun historiadore local, no és pas forassenyat dir que l'actual barri de la marina és tan o més antic que la mateixa Vilanova. En efecte, quan el rei Jaume I va atorgar el 1274 Carta de Població, va fer extensives les franqueses i privilegis no tan sols als que anessin a poblar la vila nova de Cubelles, sinó també als que s'assentessin a l'altre poblat que s'estava formant a ran de mar en el lloc denominat Ça Llacuna, fent referència a l'existència d'un estany o aiguamoll. De fet, durant tot el segle passat sen conservaren vestigis en l'Estany de la Geltrú, al capdevall del torrent de la Piera i l'Estany de la Ramusa, al final del torrent de Sant Joan.

Uns quants camins unien els dos poblats existents però a mitjans del passat segle s'anà accelerant la urbanització de l'espai intermedí fins a fondre's en un sol nucli. Tanmateix, els costums i les tradicions eren ben diferents, àdhuc la parla es distingia clarament de la vila fa només dos o tres decenis.

A criteri de l'articulista el barri queda subdividit en vuit districtes que, després d'esmentar-los argumenta somerament.

- Ribes Roges
- L'Estany
- Baix a Mar
- La Rajanta
- La Fassina
- La Sinya de les Vaques
- El Trajo de Garbí
- El Trajo de Llevant

El sector de RIBES ROGES comença a urbanitzar-se a partir del 1910 amb la construcció dels primers xallets noucentistes a primera línia de la platja. Amb el temps s'ha traçat una xarxa de carrers que l'ha convertit en una zona semi-residencial. Actualment són molts els vilanovins que hi tenen llur residència habitual.

L'obertura del nou pas sota la via del tren n'ha millorat la comunicació, i encara ha de rebre un nou impuls quan s'acabin els treballs de cobrició del torrent de la Ramusa. Si bé és cert que els serveis hi són escassos, també ho és que s'hi van incorporant paulatinament.

En l'extrem occidental s'hi troba l'establiment ibèric i romà d'Adarró. Des que les ruïnes han estat revalorades i reivindicades, fet posterior a la redacció del pla de creixement urbà de Ribes Roges, la ciutat té plantejat el problema del conflicte entre l'interès científic i cultural de l'estudi i la conservació de les ruïnes i els legítims interessos dels propietaris i veïns de la zona.

El topònim deu ésser bastant antic, provinent del significat textu al, si bé ha perdurat gràcies a la torre de Ribes Roges, anomenada també La Pergola, situada a la riba dreta d'on desguassen les aigües del torrent de la Ramusa o de Sant Joan; fou construïda l'any 1874 durant la segona guerra carlina, si bé ha sofert diverses reconstruccions que han desvirtuat el seu aspecte original. Pitjor sort tingueren altres torres de la mateixa època, a la pujada de Sant Cristòfol i a la carretera de Sitges, que foren aterrades.

L'ESTANY ocupa el sector comprès entre el torrent de la Ramusa i la Rambla Pirelli. La població hi és escassa ja que la fàbrica Pirelli n'ocupa una bona part; fou inaugurada el 1902 en el moment en què Vilanova i la Geltrú anava perdent el caràcter comercial i començava el desplegament industrial.

Anteriorment s'hi situaven varies masies: la sinya Bou, la sinya Ber-ruga, la sinya Gralles i la sinya de l'Estany què, com el nom indica, obeïa a l'existència d'un estany o aiguamoll proper a la platja. La zona litoral mediterrània compresa entre Vilanova i la Geltrú i el Racó de Salou consistia, amb petites interrupcions, en un ecosistema que podria caracteritzar-se per unes platges de sorra fina, una franja de dunes i una altra molt més àmplia d'aiguamolls; aquest tipus d'ecosistemes era propi de bona part de la costa catalana i desgraciadament ara és gairebé impossible trobar-lo. Era l'estany de la Ramusa, si bé l'origen del nom és desconegut.

Quan el 1924 s'obrí la Rambla Nova començaren a construir-se tot un seguit de casetes al costat esquerre en sentit ascendent; aquest procés s'aturà quan l'ajuntament facilità descaradament i despòtica l'adquisició dels solars a l'empresa Pirelli: fou pràcticament una expropiació ja que si algun propietari insinuava d'oposar-s'hi automàticament era considerat insolidari i un mal vilanoví fins que havia de cedir davant la pressió de l'administració local. Amb la propera desaparició de la fàbrica Pirelli i la conseqüent recuperació dels solars segons hem pogut apreciar en l'avant-projecte que s'ha presentat recentment, podrà augmentar la densitat de població d'aquesta zona.

El nom genèric de BAIX A MAR era entès per tota la població pel sector extès més avall de la via del tren. D'on ets? de Baix a Mar; a on vas? a Baix a Mar et responien inequívocament, si bé la primera renglera de cases mereixia un nom més específic com veurem seguidament.

Aquest ample districte s'extén a banda i banda de la Rambla de la Pau (Camí Gran), comprènent també el carrer del Gas (Camí Xic) i els carrers Balears (Torrent de la Geltrú) i Canàries (Camí Nou o Camí de Mar) entre d'altres. Ha recuperat com espai urbà el solar de l'antiga Fàbrica de Mar, fundada per Josep Ferrer i Vidal i que va posar en marxa el 1848; aquesta fàbrica transformà en gran manera la fesomia del barri, li va donar profunditat, doncs el que era un simple arreglament de botiques de boters i cases de pescadors al llarg de la platja es convertí en una populosa barriada.

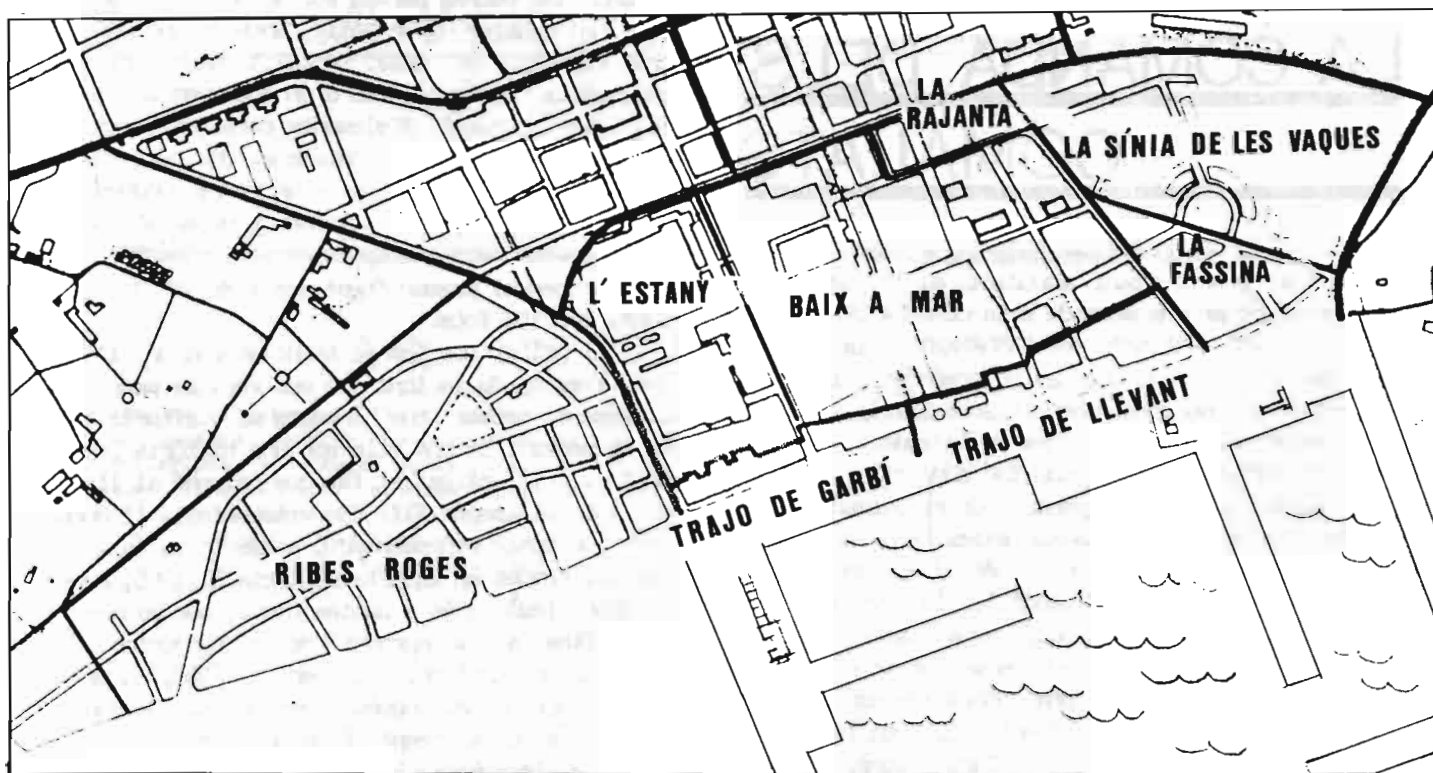
Fou el mateix Ferrer i Vidal qui, el 1854 va plantejar a la seva fàbrica una completa instal·lació per a la producció del "gas de l'enllumenat", en principi per a donar llum a les quadres i tallers de la seva indústria, però, després féu extensiva la millora a tot Vilanova, canalitzant el fluid pels principals carrers de la ciutat; d'aquesta manera resultà que la nostra població fou la trece-ra de Catalunya que va gaudir dels avantatges d'un semblant avenç. El carrer del Gas recorda els gasòmetres que existien tocant les parets de la part dreta. El nom d'en Ferrer i Vidal, donat al Camí Gran, pensem que fou també fou en encert, en memòria del fill de la barriada que va vitalitzar-la com cap altre.

La façana que mira al mar ha sigut sempre allargassada i atractiva. No ha perdut mai l'al·licient malgrat la construcció d'alguna nau que, avui encara, és la vergonya de la ciutat. Actualment s'hi contraposa la construcció del nou estatge social del Club Nàutic que donarà una visió més decorativa de cara a miqdia.

En l'argot mariner era perfectament definida una fragmentació en dues parts: el TRAJÓ DE LLEVANT -fins a la Fassina- i el TRAJÓ DE GARBI -fins el torrent de la Ramusa-. La partició s'establí davant de Cal Vin-rut, o sigui, el tros final del Camí Gran. Entre la mainada aquesta divisió era encara més arrelada i decidia el bàndol on hom s'havia de situar en els enfrontaments guerrillers que se succeïen a diari.

Sort n'hi ha que hom hagi tingut l'encert de donar el nom de la FASSINA a un carrer de la zona. Amb aquest estudi anem més enllà i gosem transferir aquest topònim per què defineixi aquest districte, situat entre el carrer Canàries -antic curs del torrent de la Pastera i que en aquest lloc rebia el nom "El Cau de la Guineu" i la canalització actual de l'esmentat torrent.

En una ressenya feta l'any 1790 per l'acabat Francesc de Papiol s'especifica que el primer que introduí una fàbrica de "pintados" fou el principal soci Joan de Larrad. Es tractava d'una producció anual de 7000 peces de fil o de cotó, pintades d'una sola cara, la meitat de les quals eren trameses a l'Amèrica. En el cadastre del 1739, Pau Feu és propietari de la peça nº 71, de nom "la sinya" ubicada justament on més tard fou edificada la casa Larrad;

al seu entorn observem les peces nº 68 i 69 que formen part de la partida "l'Oficina d'en Feu" i, encara, la nº 70 al "Camp de l'Oficina d'en Feu". D'altra banda, Josep Ferrer i Vidal esmenta, el 1883, que "establecida la fábrica a la orilla del torrente de la Píera, junto al mar, en la casa llamada Completas donde existen todavía algunos restos de aparatos para hacer lejías y norias para lavar...".

No fa gaires anys la SÍNIA DE LES VAQUES formava tres edificis: un assentat al capdemunt del camí, construït quan traçaren el ferrocarril i enderrocat de fa poc; un altre situat davant la Sínia de la Palmera, on es traslladaren els masovers en temps de guerra i que una bomba enderrocà, matant la mestressa i d'altres familiars. El tercer casal era el més antic i també el més gran, conegut per Cal Roses. No obstant, amb el temps se l'anomenà la Sínia de les Vaques pels animals que hi tenien.

Així, doncs, la SÍNIA DE LES VAQUES és un altre topònim afortunat. Amb els darrers enderrocaments es

possibilità la urbanització de la zona: s'hi han fet obres d'infraestructura i la Generalitat ha subvencionat la construcció d'un seguit d'habitatges protegits que pot tenir continuïtat. També recentment s'hi ha construït una escola que rep el nom de L'ARJAU (en l'argot mariner defineix la maneta del timó en una embarcació petita).

Quan la línia del ferrocarril no s'havia construït encara, el sector de l'estació l'ocupava uns terrenys on s'hi feien extraccions de terra argilosa per a subministrar les bòbiles. El nom de la RAJANTA, assignat a la porció meridional de la via, deuria venir dels talussos de terra que conferia el mateix procediment d'extracció i on la mainada s'hi precipitava, s'hi arriava o bé hi "rajava". Cal esmentar que, a semblança de la Rajanta, una altra zona que comprenia part de l'edifici de l'estació rebia el nom de LA TERRERA. Si bé aquest districte pot semblar reduït, se'l respecta per la personalitat que ha sabut conservar.

ANTONI SAGARRA I MAS

LA COMANDA DELS COMALATS

Tal com s'havia anunciat, el 1r. de maig es va efectuar una sortida a la COMANDA DELS COMALATS, als voltants de PASSANANT, a la Conca de Barberà, sortida que havien preparat molt acuradament els nostres consocis Joan Sivill i Germa Capdet, grans coneixedors de la zona.

Encuriosits per un nom tan suggestiu, s'hi aplegaren 103 participants, entre marxadors i acompanyants de la ruta turística. Aquests darrers varen poder visitar, a més de Passanant on vam esmorzar plegats, Ciutadilla, la seva església i castell i una collecció de miniatures, obra del Sr. Joan Monyarch. Després es van traslladar a Forès, d'on es divisa una panoràmica esplèndida de la Conca, i finalment visitaren la Sala de Comalats i la Glorieta. Tant a Forès com a la Sala vàrem coincidir marxadors i turistes. Dinàrem tots junts en un restaurant de Vallfogona de Riucorb, i després ens traslladàrem a Guimerà.

Com és costum en aquestes sortides, es repartí entre els participants un elaborat dossier explicatiu dels llocs que es visitaren i d'altres punts interessants de la zona.

L'itinerari a peu era previst en 5h 07', partint de Passanant i finalitzant a l'agregat de la Glorieta, amb un recorregut de poc més de 16 km.

Si bé poc abans de començar algun voluntari s'apropà al veí llogarret de la Pobra de Ferran, situat dalt d'una coma, la direcció que empenem és ben diferent, tot retrocedint per la carretera. Havent-la deixat, passem per les ruïnes de l'Hostal Bacardí, al costat d'unes altres que havien estat l'Hostal Nou; aquests hostals ens indiquen que per aquí passava el camí ral de Tàrrrega a Sarraí. La davallada ens mena fins al llit del Torrent de Forès i, ben aprop, la capella de l'abandonat poblament del Fonoll, tot pensant que l'any 1970 encara era habitat per quatre famílies. La capella romànica resta en peu i n'hem de destacar la finestra de l'absis per la seva singularitat. Per una pista remuntem fins a la masia de Sabella i l'ermita romànica de Sant Pere, rematada per tres esteles funeràries que hom hi degué col·locar en la darrera restructuració; també la portalada és ben bonica, recolzada sobre dues columnes; i davant la porta hi trobem un sarcòfag de bona mida. En davallar ens aturem per gaudir l'esmentada masia, gran, vella, potser abandonada... però on no hi ha veu

humana les pedres parlen soles; té les portaldes de cabaler i un petit campanar que remata una capella, el pati, recollit, encara ple de maquinària agrícola, des d'on observem la façana, amb profusió d'elements característics de l'arquitectura popular catalana. Una curta marxa ens mena a contemplar un roure monumental i, poc després, ens disposem a pujar al poble de Forès.

Troblem el primer fogatjament de FORÈS l'any 1365, amb 101 focs.

El primer que fem és sadollar-nos amb l'aigua fresca de la font que ens rep. La pedra és l'element primer que impacta al visitant: tot és de pedra!. És una vila amb una història important i molt antiga: el fet que gairebé al llarg de tot el segle XIII fos vila reial, li donà dret de tenir representació a les Corts Catalanes celebrades en aquesta centúria. El 1285, Pere el Gran llegà Forès a Santes Creus, que el senyor rejà fins a la supressió de les senyories. El monestir obtingué del rei Joan, el 1390, un privilegi perquè hi pogués haver un call de jueus de deu cases. El temple és d'estil romànic, dedicat a l'arcàngel Sant Miquel; ben conservat, té planta de creu llatina. S'hi entra per dues portes: la de les Dones, la principal, i la dels Homes, al creuer de la façana lateral. Les dues arquivoltes són ben escultrades.

Després pugem als COMALATS, el lloc més alt de la caminada (869 m). Observem una cista megalítica i, poc després, arribem a la Sala de Comalats, agregat de Passanant, on es destaca la torre quadrangular medieval i de la qual en foren senyors els Cervera.

Poc després arribem a la Glorieta, on fineix la caminada i on tenim ocasió de contemplar un nou exemplar de torre quadrada medieval.

Pels propers dies 9 i 10 de julio, se n'ha projectat una altra, a la VALL DE BOÍ, que prepa-
ra en aquesta ocasió en Vicenç Carbonell.

Es farà la ruta a peu des de BARRERA A ERILL LA VALL, i els que no desitgin caminar tant tindran ocasió, o bé de visitar les famo-
síssimes esglésies romàniques de la zona, o bé arribar-se a AIGÜES TORTES.

Es preveu una sortida el dissabte a la tarda i fer nit a un camping o una pensió, i una altra sortida el diumenge a les 5 del matí, si és que hi ha prou gent per fer un autocar.

Podeu demanar informació i apuntar-vos al local social.

Per més endavant, de cara a la tardor, se'n projecta una a l'anomenat CONOST DE MONT-REBEL, un lloc sembla ser que molt i molt interessant. El vocal aquesta vegada serà en Miquel Bernadó. Esteu atents a les properes circulars informatives o veniu, si podeu, a informar-vos directament al local. La Secció de Cultura acostuma a reunir-se els dimarts al vespre. Us esperem.

Notícies i Comentaris

Noves demarcacions comarcals

El Parlament de Catalunya aprovà el passat 17 de març, i el Diari Oficial de la Generalitat del 16 de maig ho publicà, la llei de creació de tres comarques noves: el Pla d'Urgell, el Pla de l'Estany i l'Alta Ribagorça. La primera comarca és presidida per Mollerussa i agrupa setze municipis que, fins fa poc, estaven integrats en quatre comarques diferents: Noguera, Urgell, Segrià i les Garrigues. La segona té per capital Banyoles, totalitzant onze municipis, que fins ara formaven part del Gironès.

De la tercera en volem parlar més extensament. Té solament tres municipis, segregats del Pallars Jussà, el Pont de Suert (capital), Vilaller i Barruera. Així de còp pot donar la impressió que és una comarca diminuta. En realitat els tres municipis sumen un total de 426,77 km². (El Garraf en té 261,49, el Baix Penedès 264,01 i el Barcelonès 157,32).

Quant a habitants ja és una altra qüestió. L'any 1981 sumaven 4344, 10,17 habitants per km². Però, quina superfície territorial més meravellosa! Hi trobem els tres Besiberis, els Comolòs, el Montardo, el Tuc de Colomers i tants altres cims. Els estanys de Monges, de Tumeneia, Travessani, Negre, Cavallers i molts més. El parc nacional d'Aigües Tortes i els monuments del romànic de més anomenada: Taüll, Boí, Erill, etc.

I a més hem de tenir en compte que l'Alta Ribagorça és una comarca natural formada per l'alta conca de la Noguera Ribagorçana i per tant hi són incloses les dues riberes del riu. Però, ja se sap. A la riba dreta, encara que parlin català, són aragonesos d'Oscà, i les demarcacions oficials estan renyides amb les realitats geogràfiques, idiomàtiques i, fins i tot, econòmiques.

La comarca natural aplega dinou municipis, alguns molt familiars als excursionistes, com: Pont de Montanyana, Castilló de Sos i Benasc, i per tant l'Aneto i tot el massís de la Maladeta hi és inclòs. Suma un total de 1583,79 km². i el 1981 tenia un total de 8146 h, 5,14 per km². Com totes les comarques pirinenques està en regressió demogràfica. L'any 1860 comptava 19.853 h, més del doble dels actuals.

Xarxa d'helioports al Pirineu

Sempre ens havia fet denteta l'existència d'un servei de socors al veí país del nord i que freqüentment havia de suplir-ne un d'inexistent a casa nostra, cada vegada que es produïen accidents de muntanya a la part sud de la frontera. En aquest mateix butlletí expressarem l'opinió que aquests serveis, que desitjàvem nostres, no havien d'estar únicament disposats per als excursionistes, sinó per a totes aquelles ocasions en què fossin precisos, com inundacions, salvaments d'alta mar, zones incendiades o edificis accidentats, trasllat d'accidents i malalts greus, etc.

Ha estat gràcies al govern autònom català que avui dia ja podem comptar amb aquesta ajuda. Els helicòpters de la Generalitat ja fa temps que efectuen salvaments, tant a la muntanya com a la plana. A primers de març s'inaugurà a Tírvia, a les portes de la Vall Ferrera, el primer heliport del que serà una xarxa pirinenca de punts d'atterratge, que trencarà d'alguna manera l'aïllament que pateixen moltes zones del Pallars Sobirà.

Un sol inconvenient. A Tírvia, quan sigui visitada per l'helicòpter de torn, deixarà "d'escoltar-s'hi el silenci", segons resa l'eslògan.

El G.R-92

L'Agrupació Excursionista Talaia, junt amb les diverses entitats que formen la vegueria del Penedès de la Federació Catalana d'Excursionisme, ha estat invitada a integrar-se en el comitè organitzador del traçat del Sender de Gran Recorregut 92, que transcorrerà per les serres del litoral costaner de Catalunya, des de Cap de Creus al delta de l'Ebre, i que serà inaugurat oficialment l'any dels Jocs Olímpics.

A la nostra vegueria ens ha estat assignat el sector entre Sant Climent de Llobregat (Baix Llobregat) i Bonastre (Tarragonès). Tenint en compte que quasi tres quartes parts d'aquest itinerari recorren per la comarca del Garraf, haurem de posar-hi el coll. Caldrà nomenar una comissió encarregada d'escollir camins, i que aquests passin per paratges de força interès,

Notícies i Comentaris

tant paisatgístic com monumental, detalls que no falten pas en aquesta zona.

Una altra cosa més difícil serà esquivar el pas per zones degradades, pedreres, abocadors i urbanitzacions de barraques. S'han fet algunes reunions a nivell de vegueria i es porten realitzades diverses sortides informatives, amb resultats molt prometedors. Es procurarà eludir el paroxisme "muntanyer" que tant ha perjudicat algun sector dels Grans Recorreguts vigents. Moltes vegades és preferible transitar per una vall pintoresca que fer-ho per una carena eixuta i sense cap interès. Continuarem informant-ne oportunament.

Les I Jornades d'Estudis Penedesencs

Els passats 3, 4 i 5 de juny se celebraren a Vilafranca del Penedès aquestes Jornades d'Estudis organitzades per l'Institut d'Estudis Penedesencs. Com se sol dir, l'èxit sorprengué els promotors, ja que es presentaren un total de cinquanta-set ponències, que obligaren a utilitzar dues sales de conferències separades i que actuaven simultàniament. Els temes presentats foren agrupats en sectors afins com: Arxius i Fons documentals, Prehistòria i Arqueologia clàssica i medieval, Història moderna, Història contemporània i Ciències de la Natura.

Presentaren ponències alguns consocios nostres: "Adarrò, poble ibèric i romà de la costa catalana", d'Antoni Ferrer; "El castell de Sitges a l'època de Bernat de Fonollar", d'Àngels Parés; "Fites, mollons i pedrons", de Vicenç Carbonell; "El govern municipal de Vilanova al primer terç del segle XX", de Francesc X. Puig i Rovira, i "Les cases fortes de la marca penedesenca", de l'autor d'aquestes notícies i comentaris.

La ponència de Nomenclatura de l'Ajuntament de Vilanova

L'any passat entrà en funcions aquesta ponència de Nomenclatura que, a més de les regidories de Participació i Relacions Ciutadanes i de Serveis i Atenció Comunitària, Serveis d'Urbanisme i Obres, i de Català, invità les diverses entitats culturals de la vila i Associacions de Veïns. La intenció inicial és la revisió del nomenclator

de les plaques dels carrers, tant en correcció d'anomalies ortogràfiques, com de precisió en la dedicatòria, i fins i tot en la substitució d'aquells noms anacrònics imposats durant la dictadura i que no han tingut gens d'acceptació popular.

La nostra entitat hi és representada oficialment per l'amic Antoni Sagarra, ben conegut pels seus treballs de cartografia comarcal i en l'estudi de la toponímia del terme, treball que ha assolit un notable èxit en l'anàlisi i solució satisfactòria del trencaclosques que representava el Cadastre de Vilanova i la Geltrú del 1739 i que ha suposat la recuperació de gran quantitat de noms de lloc.

Els inconcrets límits de terme a la Torre del Veguer

Fa 23 anys que un grup de consocios realitzaren una excursió per etapes resseguint el perímetre del terme municipal de Vilanova. L'experiència fou profitosa, amb el coneixement de diversos detalls curiosos referents a les antigues fites divisòries o a la circumstància d'unes barriades mig clandestines, partides en dos termes.

Des d'aleshores han passat molts anys i l'anomalia del barri de les Roquetes fou arreglada, quedant tot per a Ribes i compensant-ho amb terrenys de la zona de Solicrup, que passaren a Vilanova.

Actualment existeix un problema similar prop de la Torre del Veguer, històrica masia del terme de Ribes, al redós de la qual s'ha format una extensa urbanització a ambdós costats de la divisòria de terme, i així queden parcel·les i construccions partides entre Vilanova i Ribes. L'Ajuntament vilanoví ha nomenat una comissió d'estudi per a portar a cap la tasca d'ordenar aquest conflicte de competències territorials.

Un nou aeri a Montserrat

S'està estudiant el projecte de construcció d'un nou transportador aeri entre Monistrol i el monestir de Montserrat. Aquesta nova instal·lació estaria situada paral·lelament, i més al nord, a la ja existent fa més de 50 anys. L'estació inferior estaria prop de l'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat, i la terminal superior quedaria centrada a la plaça dels Apòstols.

La intenció és incitar els visitants a deixar els cotxes aparcats a Monistrol i a utilitzar la doble línia de transport aeri. Així s'evitarien els grans col·lapses circulatoris que ocasionen les massives concentracions de vehicles en diades assenyalades.

CICLES

ITURAT

Reparació i Venda

CICLOMOTORS

BICICLETES

ACCESSORIS

C/. Palmerà Baix, 12 i Plaça Pou, 1

Telèfon 893 37 97

VILANOVA I LA GELTRÚ

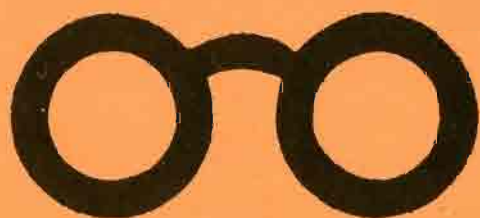

S. COOP. C.L.

Remoles des de 46.872 pt
iva inclòs

Comercial: C. 246 Barcelona - Tarragona, Km. 45,5 - Tel. 815 38 11

VILANOVA I LA GELTRÚ

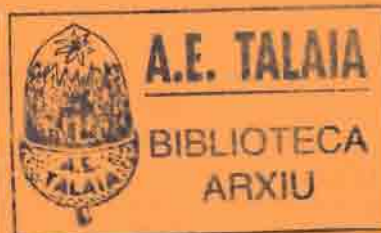
ÒPTICA ORTIZ

RELOTGERIA - JOIERIA

Caputxins, 19

Telèfon 893 05 63

08800 Vilanova i la Geltrú

CONSTRUCCIONS ALBERT CONTRERAS, S.A.

Avgda. de Cubelles, 28, baixos

Telèf. 815 31 69

08800 VILANOVA I LA GELTRÚ